

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

Cilt : 36

83 ncü Birleşim

21 . 4 . 1969 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	2	4. — Erzurum Milletvekili Adnan Şen-	
2. — GELEN KÂĞITLAR	3:4	yurt'un, 6/577 sayılı sözlü sorusunun ya-	
3. — YOKLAMA	10	zılı soruya çevrilmesine dair önergesi	7:8
4. — BAŞKANLIK DİVANININ GE-		(6/577, 4/387)	
NEL KURULA SUNUŞLARI	4,11	5. — Geçici Komisyon Başkanlığının,	
1. — Yüksek Hâkimler Kurulunda va-		komisyonlarına Ulaştırma Komisyonundan	
zifeye başlatılan bir üyenin durumuna dair		da 6 üyenin alınması ve Sakarya Milletve-	
Başkanlığın sunuşu.	4:6	kili Hayrettin Uysal ve Adana Milletvekili	
2. — A. P., C. H. P., G. P., Y. T. P. Grup		Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Emekli san-	
temsilecilerinin; Millet Meclisi çalışmalarına		dıkları ile mâlûliyet, ihtiyarlık ve ölüm si-	
22 Nisan Salı günü sabahundan 28 Nisan		gortaları kanunlarına tâbi hizmetlerin bir-	
Pazartesi günü saat 15,00 e kadar ara veril-		leştirilmesi hakkındaki 228 sayılı Kanunun	
mesine dair önergesi.	6:7	10 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkın-	
3. — 23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayra-		daki kanun teklifinin aynı komisyona ha-	
mının 49 ncu yıl dönümü dolayısıyla, ilk		valesine dair tezkeresi (2/871, 3/1130)	8
T. B. M. M. Toplantısına iştirak eden ve		6. — Çalışma Komisyonu Başkanlığının,	
bugün hayatta kalan 15 üyeye, Başkanlık-		halen komisyonlarında bulunan 1/674,	
ça, kendilerini tebrik eden ve hizmetlerini		2/645, 2/716, 2/717, 2/722 sayılı kanun ta-	
öven birer mektubun gönderildiğine dair		sarı ve tekliflerinin, aynı konudaki kanun	
Başkanlık sunuşu.	7	tekliflerini görüşmek üzere kurulmuş olan	
		Geçici Komisyona havalesine dair tezkeresi	
		(1/674, 2/645, 2/716, 2/717, 2/722, 3/1131)	8:9

7. — Kore Parlâmento Heyetinin memleketimize yapmış olduğu ziyaretin iadesi maksadiyle, T. B. M. Meclisi üyelerinden kurulan Heyete Millet Meclisinden katılanlara ait liste.

9

8. — Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun, 359 sayılı TRT Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanun tasarısının, havale edildiği komisyonlardan seçilecek üçer kişiden kurulu bir Geçici Komisyonunda görüşülmesine dair önergesi (1/638, 4/386)

9

9. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanhoğlu'nun, 6972 sayılı Korunmaya muhtaç çocuklar hakkındaki Kanun ile 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin gündeme alınmasına dair önergesi (2/168, 4/416)

11:12

10. — C. H. Partisine mensup 28 sayın milletvekilinin seçildikleri ihtisas komisyonlarından çekildiklerine dair önergeleri (4/388 ilâ 1/415)

12:16

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

17,

1. — Silâhlı Kuvvetlerde kadro dışı edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan malzemelerin satılması, devredilmesi veya hibe edilmesi ve eğitim görecekt yabancı silâhlı kuvvetler personeli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/505) (S. Sayısı : 842)

36:39

2. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/583) (S. Sayısı : 848)

17:35

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Adıyaman Milletvekili Nâzım Bayırlıoğlu, Adıyaman ve çevresinin sağlık, yol ve asayiş durumu hakkında gündem dışı demecde bulundu.

Çorum Milletvekili Nejdet Yücer'in, Kızılırmak üzerindeki regülâtörün yıkılması dolayısıyla o bölge halkının sıkıntı içinde bulunduğu na dair demecine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Refet Sezgin cevap verdi.

Aydın Milletvekili Reşat Özarda, Aydın'ın Burhaniye ilçesinde vukua gelen sel, bunun sebebolduğu zararlar ve alınması gerekli tedbirler hakkında gündem dışı demecde bulundu.

Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun, 359 sayılı TRT Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanun tasarısının havale edil-

diği komisyonlardan seçilecek üçer kişiden kurulu bir Geçici Komisyonunda görüşülmesine dair önergesinin, yapılan görüşmelerden sonra, oylanması sırasında C. H. P. li beş üyenin çoğunluk kalmadığı iddiası üzerine yapılan yoklamada çoğunluğun bulunmadığı anlaşıldığından;

21 . 4 . 1969 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere birleşime saat 17,15 te son verildi.

Başkan
Başkanvekili
İsmail Arar

Kâtip
Kars
Muzaffer Şamiloğlu

Kâtip
Urfa
Ramazan Tekeli

2. — GELEN KÂĞITLAR

TEZKERELER

1. — Karayolları Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi. (3/1128) (Sayıştay Komisyonuna)

2. — Orman Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi. (3/1129) (Sayıştay Komisyonuna)

RAPORLAR

3. — İstanbul Üniversitesinin 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesi 1966 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/955, 1/504) (S. Sayısı : 861) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

4. — Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/925, 1/499) (S. Sayısı : 833) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

5. — Ege Üniversitesinin 1965 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ege Üniversitesi 1967 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/894, 1/351) (S. Sayısı : 863) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

6. — Ege Üniversitesinin 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ege Üniversitesi 1966 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/954, 1/512) (S. Sayısı : 864) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

7. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün 1965 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün 1965 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu.

(3/1042, 1/388) (S. Sayısı : 865) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

8. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1966 bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/1079, 1/495) (S. Sayısı : 866) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

9. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, ilk ve ortaokullarla liselerde mecburi trafik dersi okutulmasına dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve İçişleri komisyonları raporları. (2/725) (S. Sayısı : 867) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 6 Nisan 1967 tarihinde imzalanmış bulunan «Kültürel İşbirliği Anlaşması»nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/399) (S. Sayısı : 868) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

11. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında iki memleketin topraklarından akan nehirlerin sularından faydalanmada işbirliği yapılması konusundaki Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri komisyonu raporu. (1/609) (S. Sayısı : 869) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

12. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları hakkındaki 1 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi. (2/484) (S. Sayısı : 870) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

13. — Ceza ve ıslah evleriyle işyurtları döner sermaye saymanlıklarının 1961 - 1962 yılları genel bilânçosu hakkında Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/1054) (S. Sayısı : 871) (Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1969) (Gündeme)

14. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın ve 11 arkadaşının, Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hak-

kında kanun teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu. (Millet Meclisi 2/243; Cumhuriyet Senatosu 2/260) (S. Sayısı : 741 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 19 . 4 . 1969) (Gündeme)

CUMHURİYET SENATOSUNDAN GELEN İŞ

15. — Antalya Milletvekili H. Fehmi Boztepe ve 3 arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa ek, Sitma Eradikasyonu Merkez ve Taşra Teşkilât ve müesseselerinde çalışan bilûmum memur ve hizmetlilerin intibakları ve sair özlük işleri hakkında kanun teklifi. (2/521) (Plân Komisyonuna)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER : Abdurrahman Güler (Çorum), Âdil Kurtel (Kars)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 83 ncü Birleşimini açıyorum.

Ekseriyetimiz vardır, görüşmelere başlayalım.

Muhterem arkadaşlarım, Başkanlığa müracaat ederek gündem dışı söz talebinde bulunan arkadaşlarımız, sırasıyla Sayın Ruhi Soyer, Toprak İskân Komisyonlarının çalışma tarzı ve köylülerimizin kanuni ve haklı şikâyetleri ile ilgili olarak; Sayın Sami Binicioğlu, Manisa ve ilçelerinde vukuagelen zelzele dolayısıyla zarar gören vatandaşların âcil iltiyaçlarının yeniden dikkate alınması mevzuunda; Sayın Nuri Kodamanoğlu, mevzuunu belirtmemiş; Sayın Şevket Asbuzoğlu, Eskişehir Çifteler Belediyesine idari makamlarca yapılan baskı ile ilgili; Sayın Ali Karahan, Hakkâri ve kazalarındaki sel âfeti dolayısıyla vâki hasar ve neticeleri üzerinde gündem dışı söz talebinde bulunmuşlardır.

Gündemimizdeki işlerin önemine binaen hiçbir arkadaşımıza gündem dışı söz veremeyeceğim.

4. — BAŞKANLIK DİVANIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Yüksek Hâkimler Kurulunda vazifeye başlatılan bir üyenin durumuna dair Başkanlığın sunuşu.*

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Başkanlık Divanının sunuşları kısmının birinci sırasında Yüce Heyetinize Yüksek Hâkimler Kurulunda vâki bir inhilâl dolayısıyla, buraya yapılması lâzımgelen yeni seçimle ilgili bir mâruzatla bulunmak istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, Yüksek Hâkimler Kuruluna daha evvel Yüce Meclisimizce üç hâkim arkadaşımız seçilmiştir. Bilâhara Yüksek Hâkimler Kurulunda vazife gören bu üç hâkim-

den bir tanesi bir başka idari vazifeye tâyini dolayısıyla Yüksek Hâkimler Kurulundaki görevinden istifa etmiştir.

Bu istifa dolayısıyla Meclisimizde 226 oy almış bulunan bir diğer hâkim, Yüksek Hâkimler Seçim Kurulunca Yüksek Hâkimler Kurulunda vazifeli olarak gösterilmiş ve yemin ederek vazifesine başlamıştır.

Bu husus, Yüksek Hâkimler Kurulu tarafından Başkanlığa intikal ettirilmiş; zira Yüksek Hâkimler Kuruluna Meclislerce seçilecek olan hâkimlerin Anayasanın 143 ncü maddesine göre üye tamsayısının salt çoğunluğuyla seçilmesi gerekmektedir.

fleride, Yüksek Hâkimler Kurulunun tasarruflarında hukuka aykırı bir durumun zuhur etmemesi endişesiyle Yüksek Hâkimler Kurulu Başkanlığı bu ifade ettiğim mütalâa ile meseleyi Meclis Başkanlığına yazmıştır.

Muhterem arkadaşlarım, Meclis Başkanlığına bu yazı intikal ettikten sonra Yüce Meclisinizde temsil edilen altı grupun başkanları ve Millet Meclisi Başkanvekili arkadaşlarımla müşterek bir toplantı yaparak bu meselenin nasıl bir sureti halle bağlanması lâzımgeldiğini istişari olarak görüştük.

Bu görüşmenin neticesinde Yüksek Hâkimler Kurulu Kanunu da tetkik edilerek şu neticeye varıldı: Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun 10 ncu maddesinde, «Yüksek Hâkimler Seçim Kurulunun görevleri» başlığı altında şu görevler sayılmaktadır; bu görevlerden Meclisimizdeki seçimle ilgili olan husus şudur :

«Yüksek Hâkimler Kurulu için üye seçilmesi gerektiğini Yargıtay ve Yasama Meclislerine bildirmek.» Bu, Yüksek Hâkimler Kurulunun görevleri başlığı altındaki 10 ncu maddenin ikinci fıkrasıdır.

Yani, Yasama Meclislerine ve Yargıtaya evvelâ Yüksek Hâkimler Kuruluna üye seçilmesi lâzımgeldiğini bildirmek görevi Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna verilmiştir ve Meclisimize Yüksek Hâkimler Kuruluna bir üye seçilmesi lâzımgeldiği yolunda Yüksek Hâkimler Seçim Kurulunca bir husus bildirilmemiştir.

İkinci olarak; sözünü ettiğim kanunun 20 nci maddesinde «Yasama Meclisleri Başkanlıkları, seçimi kazanan asıl ve yedek üyelerle oy alan diğer adayları ve aldıkları oy sayısını göstermek üzere düzenlenecek birer tutanağı Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna gönderirler.» hükmü vardır. Daha evvel de Başkanlığımızca bu hüküm gereğince hareket edilerek Yüce Heyetinizce seçilmiş olanlarla birlikte, seçilmemiş fakat daha az derecede rey almış olan diğer namzetlerin isimleri tutanak halinde Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna bildirilmiştir.

Yüksek Hâkimler Kanununun 23 ncu maddesinde ise, ikinci fıkrasını okuyorum; «Görev süresinin bitmesinden başka bir sebeple görevinden ayrılan üyelerin yerine, seçim tutanaklarına göre onlardan sonra gelen kimseler getirilir. Bu işlemi Yüksek Hâkimler Seçim Kurulu yapar.» hükmü vardır.

İşte muhterem arkadaşlarım, Yüksek Hâkimler Seçim Kurulu 23 ncu maddesindeki bu hükme istinaden, 20 nci maddede de seçilmiş olan ve seçilmemiş olan namzetlerin isimlerinin bir tutanak halinde Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna bildirilmesi esasına da istinadederek, 86 oy almış olan bir hâkimi Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna vazifeli olarak göndermiştir.

Şimdi, Sayın Kemal Bağcıoğlu arkadaşımızın bu meselenin Meclislerde ele alınması yolunda bir önergesi Başkanlığa intikal etmiştir.

Daha evvel grup başkanlarıyla ve grup başkanvekili arkadaşlarımla vardığım mutabakat sonunda Yüksek Hâkimler Kuruluna şu yolda bir yazı yazılmıştır: Tarihleri gösterilerek, «Şu tarihli birleşimlerde Yüksek Hâkimler Kuruluna Meclisimizce aşağıda adları yazılı üç üye seçilmiştir. Bunun dışında da Meclisimizce başka bir üye seçilmemiştir.» yolundaki bir yazı Yüksek Hâkimler Kuruluna intikal ettirilmiştir.

İşte sayın arkadaşımız Kemal Bağcıoğlu, bununla iktifa edilmemek lâzımgeldiğini, Meclisimizin meseleye el koyarak yeniden bir seçim yapması iktiza ettiğini, zira Anayasanın 143 ncu maddesinde Meclislerden Yüksek Hâkimler Kuruluna seçilecek üyelerin Anayasada gösterildiği gibi üye tam sayısının salt çoğunluğunun reyne iktiran etmesi lâzımgeldiğini beyan etmektedir.

Muhterem arkadaşlarım, filhakika 23 ncu maddenin Anayasanın 143 ncu maddesine uygun olmadığı meydandadır.

Ancak, hiçbir makamın bir kanunun Anayasaya uygun olmadığı mütalâasıyla kanunu meriyetten alakoyup Anayasayı tatbik etmek imkânı yoktur. Bir kanun ancak Anayasa Mahkemesince iptal edildikten sonra Anayasaya aykırılığı sabit olur. Bu sebeple Meclisimizce; ki, bize bir münhal olduğu da vazifeli olan Yüksek Hâkimler Seçim Kurulunca bildirilmediğine göre; bir üye seçmemizin imkânı olmadığı gibi, seçtiğimiz üyenin de vazifeye başlatılıp başlatılmaması konusunda her hangi bir karar verne yetkisi Meclise ait değildir. Meclis kararıyla bir kanunun tefsiri cihetine gidilmesi mümkün değildir. Bu sebeple Başkanlığımız bu işle ilgili bir usul tartışması açılmasına lüzum olmadığı kanaatindeyiz.

Ayrıca, bir gazetenin yazdığı gibi Meclisin yetkisine tecavüz vâkı olmamıştır ve Meclisin

yetkisine vâkı bir tecavüz olup da Meclis Başkanlığınca bu da müsamaha ile karşılanmıştır sözü hukukî mesnetten mahrumdur.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Efendim, zatiâlinizin bu hususta Meclise karşı beyanızda noksan gördüğüm bir hususu ikmal için söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, bu konu ile ilgili bir müzakere açmıyorum. Sadece Başkanlığın sunuşu olarak Heyeti Umumiye arz ettim.

Bu hususta bir müzakere açmıyorum; zira Meclislerde müzakerelerin hangi usule göre açılacağı içtüzükte yazılıdır. Eğer bir kanun teklif edilir ve bu kanun mevcut kanunun Anayasaya aykırı yönünü ıslah ederek yeni bir vecheye vermek için bu Meclise gelirse, o kanun teklifinin veya tasarısının müzakeresi zımında bütün bu tartışmaların ve münakaşaların yapılması mümkündür. Bundan dolayı bu vesile ile münakaşa açmıyorum demek istiyorum.

Bu husus bilgilerinize sunulur.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, müsaade ederseniz yerimden ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, tartışma açmıyorum. Bir kanun teklif ediniz bu kadar hassas iseniz Sayın Kemal Bağcıoğlu. O kanun teklifinin müzakeresi sırasında söyleyebileceğiniz her şeyi usulüne uygun olarak söylemiş olursunuz.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, sunuşlar hakkında milletvekilinin mütalâa dermeyan etmeleri içtüzük ve Parlâmentogelenekleri icabıdır. Benim verdiğim önerge üzerine bu sunuşu yaptığınıza göre...

BAŞKAN — Efendim, evvelâ söylediğiniz hususun hukukî mesnedini gösteriniz. Başkanlığın sunuşlarının hiçbirisi müzakere konusu değildir.

Hangi içtüzük kaidesi olduğunu söyleyiniz.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Ankara) — Yüce Meclis Başkanlığına vermiş bulunduğum önergede, şahsan bana bir mektup yazmak suretiyle değil, bu önergeyi Başkanlık Divanına götürüp Başkanlık Divanından istihsal edeceğiniz müspet veya menfi bir kararı buraya getirip okumak ve burada bir müzakere açmak mecburiyetinde olduğunuz halde, bana şahsan bir mektup yazıyor ve Meclis Başkanlığının birşey yapamayacağını bildiriyorsunuz. Bunun üzerine vermiş bulunduğum ikinci bir öner-

gemle bu hususun Başkanlık Divanına götürülmesini orada yapılacak olan müzakerelerden sonra alınacak kararın buraya getirilmesini istihram etmiştim. Bu hususu ifade ediyorum.

BAŞKAN — Bununla ilgili cevabımı arz edeyim Heyeti Umumiye.

Muhterem arkadaşlarım, Meclis Başkanlık Divanının görevleri içtüzükte yazılıdır. Ayrıca, bazı kanunlar da Meclis Başkanlık Divanına bazı görevler vermiştir. Şu mesele Meclis Başkanlık Divanının görevleri arasında değildir. Meclis Başkanlık Divanı böyle bir hususu müzakere edemez. Bu sebeple bu talebinizi de yerine getiremez. Hukukî mesnetten mahrumdur.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Efendim, ben de müsaade ederseniz kısa bir iza-hatta bulunacağım oturduğum yerden.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Başkanlığın Yüksek Hâkimler Kuruluna verdiği liste hatalıdır. Kazananların listesini vermek mecburiyetindedir Başkanlık. Halbuki, kazanmayan adamın yedek olarak verilen liste hatalıdır.

BAŞKAN — Efendim, evvelâ dinleyin. Söylediğiniz söz hatalıdır sayın Ahmet Tah-takılıç. Lütfen dinleyin de niçin hatalı olduğunu anlayınız.

Kanunun 20 nci maddesini okuyorum, 20 nci mddesinde diyor ki: «Yasama Meclisleri Başkanlıkları, seçimi kazanan asıl ve yedek üyelerle oy alan diğer adayları ve aldıkları oy sayısını göstermek üzere düzenlenecek birer tutanağı Yüksek Hâkimler Seçim Kuruluna gönderirler.» diyor. Biz de bu sebeple hem kazanan, hem de kazanmayan diğer adayların isimlerini bu madde uyarınca gönderdik. Bir hatalı hareket yoktur.

2. — A. P., C. II. P., G. P., Y. T. P. grup temsilcilerinin; Millet Meclisi çalışmalarına 22 Nisan Salı günü sabahından 28 Nisan Pazartesi günü saat 15,00 e kadar ara verilmesine dair önergesi.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Başkanlık Divanına intikal eden bir önerge vardır. Bu önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

22 Nisan Salı günü öğleden sonra başlayan ve 23 Nisan Çarşamba günü devam eden Ulusal Egemenlik Bayramı sebebiyle Millet Meclisi çalışmalarına 22 Nisan Salı günü sabahından 23 Nisan Pazartesi saat 15,00 e kadar ara verilmesini arz ve teklif ederiz.

A. P. Grubu	C. H. P. Grubu
Başkanvekili	Başkanvekili Yardımcısı
Sabit Osman Avcı	Reşit Ülker
G. P. Grubu	Y. T. P. Grubu
Başkanvekili	Başkanvekili
Coşkun Kırca	Nihat Diler

BAŞKAN — Okunmuş olan bu önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Muhterem arkadaşlarım, bir vuzuh hâsıl olmadı, yeniden oylarınıza sunacağım ve ayağa kalkmak suretiyle sayım yapacağım.

Muhterem arkadaşlarım, verilmiş olan önergeyi, yani Salı günü öğleden sonra ve Çarşamba günü tatil olması sebebiyle Perşembe gününe değil esasen daha evvel kararlaştırılmış olan Pazartesi gününe talik etmek suretiyle bir ara verme teklifini oylarınıza sunuyorum. Bu önergeyi kabul edenler lütfen ayağa kalksınlar. Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

3. — 23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayramının 49 ncu yıl dönümü dolayısıyla, ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantısına iştirak eden ve bugün hayatta kalan 15 üyeye, Başkanlıkça kendilerini tebrik eden ve hizmetlerini öven birer mektubun gönderildiğine dair Başkanlık sunuşu.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu vesile ile Yüce Heyetinize bir mâruzatta bulunmak istiyorum. Bilindiği gibi Yüce Heyetiniz 23 Nisan Millî Hâkimiyet Bayramı münasebetiyle çalışmalarına ara vermiştir.

23 Nisan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurulduğu gündür. Bugünde ilk toplantıya ri-yaset eden Sinop Mebusu Şerif Bey o günkü Meclisi «Huzzar-ı Kirâm» diye açmıştı. Bugün ben Yüce Heyetinize, «Sayın milletvekilleri» diye hitabediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, işte o gün büyük milletimizin varlık iradesini dünyaya ilân eden Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalış-

malarına katılıp mesuliyet deruhte etmiş olan aziz üyelerinin, ki bunlar 437 kişiden ibarettir. Bunlardan 38 kişisi seçilmiş olduğu halde Meclise iştirak etmemiş, 36 kişisi seçilmiş, gelmiş; fakat göreve devam etmemiştir. Bu söylediklerimin; ki, ceman 74 tür; dışında görevini 4 sene müddetle tamamlamış olan 363 üyeden bugün hayatta kalanlar sadece 15 kişidir.

Muhterem arkadaşlarım, daha 20 gün evveline kadar hayatta kalanların adedi 17 idi. Merhum Damar Arıkoğlu ve merhum Yusuf Kemal Tengirşek'in vefatından sonra bugün bunlar 15 kişi olarak kalmıştır. Ben Başkanınız olarak bu 15 muhterem Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine 23 Nisan Millî hâkimiyet Bayramının 49 ncu yıl dönümünde kendilerini tebrik eden ve hizmetlerini öven bir mektupla onları hatırladım.

Bu hususu Yüce Heyetinize bilgi olarak arz ederim. (Alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, belki bir talep olur diye bu 15 kişinin kimler olduğunu okuyorum :

1. Sayın İsmet İnönü (Ortadan alkışlar)
2. Sayın Refik Koraltan (A. P. sıralarından alkışlar)
3. Sayın Mahmut Celâl Bayar (A. P. sıralarından alkışlar)
4. Sayın Halil İbrahim Özkaya (Alkışlar)
5. Sayın Ahmet Fevzi Erdem (Alkışlar)
6. Sayın Ali Rıza Acara (Alkışlar)
7. Sayın Yasin Kutlu (Alkışlar)
8. Sayın Atıf Tüzün. (Alkışlar)
9. Sayın Hüseyin Aksu (Alkışlar)
10. Sayın Fahrettin Altay (Şiddetli alkışlar)
11. Sayın Abdülgani Ensarî (Alkışlar)
12. Sayın Yasin Akdağ. (Alkışlar)
13. Sayın Ali Kılıç (Alkışlar)
14. Sayın Ahmet Ferid Tek. (Alkışlar)
15. Sayın Tevfik Rüştü Aras (Şiddetli alkışlar)

Ölenlere Tanrıdan rahmet ve bugün berhayat olanlara da uzun ömür, başarı ve saadet temenni ederim. (Alkışlar)

4. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, 6/577 sayılı sözlü sorusunun yazılı soruya çevrilmesine dair önergesi (6/577, 4/387)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım Başkanlığın sunuşlarından bir diğeri, Sayın Adnan

Şenyurt arkadaşımıza aittir. Bu önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Gündemin sözlü sorular bölümünde ve 34 sırada kayıtlı olup Çalışma Bakanından cevaplandırılması ricasiyle sorduğum soruya yazılı olarak cevap verilmesini saygı ile arz ve telebederim.

Erzurum

Annan Şenyurt

BAŞKAN — Tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — Geçici Komisyon Başkanlığının, Komisyonlarına Ulaştırma Komisyonundan da 6 üyenin alınması ve Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahim-oğlu'nun, Emekli sandıkları ile mâtûliyet, ihtiyarlık ve ölüm sigortaları kanunlarına tabi hizmetlerin birleştirilmesi hakkındaki 228 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin aynı komisyona havalesine dair tezkeresi (2/871, 3/1130)

BAŞKAN — Bir diğer önerge Geçici Komisyon Başkanı Hüsamettin Gümüşpala arkadaşımızdır.

Yüksek Başkanlığa

Genel Kurulun 9 . 1 . 1969 tarihli 25 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuza, Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahim-oğlu'nun, Emekli sandıkları ile Mâlûliyet, ihtiyarlık ve ölüm sigortaları kanunlarına tabi hizmetlerin birleştirilmesi hakkındaki 228 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin, havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonundan da 6 üye alınarak teşekkülü tamamlanmak suretiyle, Komisyonumuza havalesine delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Geçici Komisyon Başkanı

İzmir

Hüsamettin Gümüşpala

BAŞKAN — Önergeyi tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — Çalışma Komisyonu Başkanlığının, halen komisyonlarında bulunan 1/674, 2/645, 2/716, 2/717, 2/722 sayılı kanun, tasarı ve tekliflerinin, aynı konudaki kanun tekliflerini görüşmek üzere kurulmuş olan Geçici Komisyona havalesine dair tezkeresi (1/674, 2/645, 2/716, 2/717, 2/722, 3/1131)

BAŞKAN — Çalışma Komisyonu Başkanı Sayın Kaya Özdemir de, kendilerine havale edilmiş olan 5 kanun teklifinin, esasen buna benzer işleri görüşmek üzere kurulmuş olan bir geçici komisyona havalesini isteyen bir önerge vermiştir, onu okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Turgut Cebe ve 6 arkadaşı ile İstanbul Milletvekili Orhan Birgit ve 6 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair olan kanun tekliflerini görüşmek üzere Genel Kurulun 8 . 4 . 1969 tarihli 76 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyona, halen Komisyonumuzda bulunan ilgili tasarı ve tekliflerin de havalesine delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Çalışma Komisyonu Başkanı

İstanbul

Kaya Özdemir

(1/674) — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı.

(2/645) — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu ve 3 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 36 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi.

(2/716) — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Sosyal Sigortalar Kanununun 77 nci maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi.

(2/717) — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ve 61 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi.

(2/722) — Bursa Milletvekili Kasım Öndim'in, Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ve 61

nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi.

BAŞKAN — Bu önergeyi de tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7. — *Kore Parlâmento Heyetinin memleketimize yapmış olduğu ziyaretin iadesi maksadıyla, T. B. M. Meclisi üyelerinden kurulan Heyete Millet Meclisinden katılanlara ait iste.*

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, sunuşlarımızdan bir diğeri de, daha evvel Yüce Parlâmentomuzun davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Kore Parlâmento Heyetinin mukabil daveti üzerine Parlâmentomuzdan seçilen Heyetteki milletvekillerinin isimleri ile ilgilidir Okutuyorum :

Kore Parlâmento Heyetinin memleketimize yapmış olduğu ziyaretin iadesi maksadıyla T. B. M. Meclisinden teşkil olunan Heyete Millet Meclisinden katılanlara ait liste

Asıllar :

Adı ve soyadı	Partisi	Seçim bölgesi
İhsan Gürsan	A.P.	İzmir Milletvekili
A. İhsan Birincioğlu	A.P.	Trabzon Milletvekili
Halil Başol	A.P.	Tekirdağ Milletvekili
Orhan Türkkan	A.P.	Kırklareli Milletvekili
Naşit Sarıca	A.P.	Gaziantep Milletvekili
Fethi Alacalı	C.H.P.	Tokat Milletvekili
Mahmut Bozdoğan	C.H.P.	Adana Milletvekili
Mazhar Basa	G.P.	Rize Milletvekili
Seyit Faruk Önder	M.P.	Konya Milletvekili
Nihat Diler	Y.T.P.	Erzurum Milletvekili
Yusuf Ziya Bahadınlı	T.i.P.	Yozgat Milletvekili

Yedekler :

Mahmut Uygur	A.P.	Gaziantep Milletvekili
Ekrem Dikmen	A.P.	Trabzon Milletvekili
Ahmet Can Bilgin	A.P.	Kütahya Milletvekili
Hüsametdin Gümüşpala	A.P.	İzmir Milletvekili
Hüdaî Oral	C.H.P.	Denizli Milletvekili
Nermin Neftçi	C.H.P.	Muş Milletvekili
Ruhi Soyer	G.P.	Niğde Milletvekili
Nihat Doğan	Y.T.P.	Sivas Milletvekili (1 nci yedek)
Raif Aybar	Y.T.P.	Ordu Milletvekili (2 nci yedek)

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

8. — *Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu'nun, 359 sayılı TRT Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanun tasarisının, havale edildiği komisyonlardan seçilecek üçer kişiden kurulu bir Geçici Komisyonunda görüşülmesine dair önergesi (1/638, 4/386)*

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, şimdi diğeri bir işe geçiyoruz.

359 sayılı TRT Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan tasarinın havale edildiği komisyonlardan seçilecek üçer kişiden ibaret Geçici Komisyonunda görüşülmesini teklif eden önerge.

Bu önerge, daha evvel lehte ve aleyhte konuşmaları tamamlanmış, oylandığı sırada ekseriyet olmadığı iddia edildiği için ve ekseriyet de bulunmadığından bugüne kalmıştı. Şimdi önergeyi okutuyorum.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

359 sayılı TRT Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan tasarının, havale edildi-

ği komisyonlardan seçilecek üçer kişiden ibaret bir Geçici Komisyonla görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Devlet Bakanı
Sadık Tekin Müftüoğlu

3. — YOKLAMA

(C. H. Partisinden 5 üye ayağa kalkmak suretiyle yoklama talebinde bulundu.)

(A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, sürekli alkışlar, gülüşmeler)

BAŞKAN — Efendim, ekseriyet yok dediniz, yoklama yaptıracağım.

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — Sayın Başkan, yoklama yapılmak suretiyle oturum açılmamıştır. Başkanın gözü ile gördüğü çoğunlukla açılmıştır. Bizim yoklama talebimiz anormal bir şey değildir. Tüzüğe uygundur. Adalet Partili arkadaşlarımızın böyle istiskal etmelerini ben anlıyamadım.

BAŞKAN — Peki efendim, bu tartışılacak bir konu değil. (A. P. sıralarından gürültüler).

Şimdi arkadaşlar, beş kişi ayağa kalktı ve «Ekseriyet yok Mecliste» diyor. (A. P. sıralarından gürültüler, anlaşılmayan bağırışlar).

Arkadaşlar, bir zarardir, içtüzük hükmüdür. Beş kişi ayağa kalkar da «Ekseriyet yok» derse yoklama yapılır, biz de yoklama yapacağız.

Şimdi yoklama yapıyoruz. (A. P. sıralarından gürültüler, bağırışmalar).

Efendim, gürültüden ne söylediğinizi anlıyamıyorum, Sayın Ataöv. Lütfen biraz beriye gelin. Muhterem arkadaşlar, siz de sükûnetinizi muhafaza edin.

OSMAN ŞAHİNOĞLU (Samsun) — Sayın Başkanım, bir hususu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, evvelâ Sayın Ataöv'ün ne söylemek istediğini anlamak istiyorum.

Sonra da sizin ne demek istediğinizi anlayacağım, Sayın Şahinoğlu.

Sayın Ataöv, buyurun, efendim.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Sayın Başkanım, esami okuyarak «evet» veya «hayır» demek suretiyle hem oylama, hem de yoklama yapalım.

BAŞKAN — Efendim, her iki muamelenin bir arada yapılması mümkün değildir.

Sayın Şahinoğlu, buyurun efendim.

OSMAN ŞAHİNOĞLU (Samsun) — Sayın Başkanım, yoklama işlemi isteyen üyelerin hangi gruba mensub olduklarının tesbit ve ilân edilmesini istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, böyle bir usul yoktur, Sayın Şahinoğlu. Bu Mecliste böyle bir usul tarzı yoktur. (A. P. sıralarından gürültüler).

Efendim, eğer gürültü etmezseniz, daha çazuk bitirmiş oluruz bu yoklama işini.

Efendim, şimdi isim okuyarak yoklama yapıyorum. Arkadaşlar «burada» diye cevap versinler.

(Yoklama yapıldı).

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir.

Muhterem arkadaşlarım; çoğunluğumuz var, müzakerelere devam ediyoruz.

Şimdi okunmuş olan ve TRT Kanununu tadil eden tasarının havale edilmiş bulunduğu komisyonlardan seçilecek ve miktarı takrirden gösterilen üçer üyeden müteşekkil bir Geçici Komisyon teşkiline mütedair önergeyi tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir ve gereği yapılacaktır.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

9. — *Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, 6972 sayılı Korunmaya muhtaç çocuklar hakkındaki kanun ile 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin gündeme alınmasına dair önergesi. (2/168, 4/416)*

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; bir diğer sunuşumuz daha vardır. Bu da Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlu tarafından verilmiş bir önerge ile ilgilidir. Bu önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

23 Kasım 1965 tarihinde Yüksek Başkanlığa sunduğum (6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkındaki Kanun ile, 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununda değişiklik yapılması) hakkındaki kanun teklifi havale buyurulduğu Bütçe - Plân Komisyonunda hâlâ beklemektedir.

İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince mezkûr teklifimin gündeme alınmasını arz ve istirham ederim.

Kastamonu
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

BAŞKAN — Sayın Yılanlıoğlu arkadaşımız böyle bir önerge vermiştir.

MESUT EREZ (Kütahya) — Söz rica edeceğim.

BAŞKAN — Siz komisyon adına mı mütalâa beyan edeceksiniz?

MESUT EREZ (Kütahya) — Evet, efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Erez.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

Bütçe - Plân Komisyonu gündemi itibariyle Meclisin en mahmûl komisyonlarından birisidir. Bu komisyon bütçe sırasında Karma Komisyon halinde geceli gündüzlü çalıştığı halde, bütçe müzakereleri Yüksek Mecliste devam ederken, zaman zaman Bütçe ve Plân Komisyonunda toplanmış ve gündemindeki kanun teklif ve tasarılarını görüşüp Yüksek Meclislere sevk etmeye çalışmıştır. Ancak, komisyonun gündemi o derece mahmûldür ki, bütün kanunları görüşüp huzuruza sevk etmek imkânı bizde mevcut değildir. Halen, Komisyonumuzda 203 aded teklif vardır, 55 adede tasarı mevcuttur. Meclisin

gündeminde de 100 e yakın Bütçe Komisyonunda görüşülüp sevk edilmiş bulunan kanun tasarı ve teklifleri mevcuttur.

Bu durum karşısında, Bütçe Komisyonunun gündemindeki maddeleri mazeretsiz olarak görüşmediğini iddia etmek güçtür. Bu bakımdan Sayın Yılanlıoğlunun tekliflerinin de sırası geldiği zaman görüşülüp, huzuruza sevk edileceği tabiidir.

Bu mâruzatımı yüksek dikkatlerinize raz eder, önergeye iltifat buyurulmamasını istirham ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Yılanlıoğlu.

İSMAİL HAKKI YILANLIOĞLU (Kastamonu) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; önergemde de zikrettiğim veçhile kanun teklifimi 23 Kasım 1965 tarihinde verdim; Bu dönemin başlangıcında. Üç buçuk sene oldu dört seneye yaklaşıyor. Komisyonlarda bekledi. Şimdi Komisyon Başkanı diyor ki, «Bu önergeye iltifat buyurmayım, kabul etmeyin.» Yani «Bu kanun teklifi de gündeme alınmasın», diyor. Ne zamana kadar bekliyeceğiz? Bir milletvekili bu kadar sabır gösterir. Üç, dört sene bekledik. Bekledikten sonra bu teklifin gündeme alınması lâzım ki, önerge kabul edildiği takdirde kanun teklifinin mahiyeti de hepimizin memnun olacağı şekildedir.

Halen memlektimizde 70 den fazla bakıma muhtaç çocukları yetiştirmek için açılmış yetiştirme yurtları vardır ve burada 40 binden fazla çocuğa bakılmaktadır. Bu yurtlar malî sıkıntı içerisinde. Ben öyle bir teklif hazırladım ki, Maliyeye, bütçeye yük olmadan özel idarclerden Beden Terbiyesine ayrılan % 4 nisbetindeki paranın % 1 e indirilmesi, oradan artan % 3 ün bu yoksul çocuklara tahsis edilmesi ve % 1 nisbetinde esasen özel idare, belediye bütçelerinden bu para ayrılıyor; bu nisbetin % 4 e çıkarılmasını istiyen bir tekliftir. Hazineye de bir malî külfet yüklememektedir.

Öyle zannediyorum ki kabul edildiği takdirde de Yüce Heytiniz viedan huzura duyacaktır.

Önergemin kabulünü ve teklifimin gündeme alınmasını istirham ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlunun önergesini tasvirinize sunuyorum.

Gündeme alınma teklifini kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

10. — C. II. Partisine mensup 28 Sayın milletvekilinin seçildikleri ihtisas komisyonlarından çekildiklerine dair önergeleri (4/388 - 415)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, 28 arkadaşımız, daha evvel seçilmiş buldukları komisyonlardan istifa etmişlerdir. Bu istifalar şapiroğraf ile yazılmış ve aynen, yalnız boş kalan yerleri hangi komisyon ise onun yeri el yazısı ile doldurulmuş ve bir de hangi üye olduğu kısmı el yazısı ile doldurulmuştur. Bunun gibi 28 tane önerge ile Başkanlığa intikal ettirilmiştir.

Şimdi bunları ayrı ayrı okutuyorum ve bilgilerinizi sunacağım.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

20 . 4 . 1969

Giresun
Ali Cüceoğlu

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonundan istifade ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Neveşehir
Salâhattin Hakkı Esatoğlu

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Muş
Nermin Neftçi

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

AZİZ ZENTİNOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, hangi partiden olduğunu da bilelim.

BAŞKAN — Efendim, böyle bir usul yok, rica ederiz. Siz bilmek veya bildirmek istiyorsanız ayrıca muamele yaparsınız. Başkanlık olarak..

ALİ RIZA ÇETİNER (Ankara) — Bu Cumhuriyet Halk Partililer görev yapmıyacaklarsa niye seçilmişler?

BAŞKAN — Evet efendim, okumaya devam ediyoruz.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

Sivas
Nazif Arslan

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Uşak
Ali Rıza Akbıyıkoglu

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Bayındırlık Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Kastamonu
Adil Toközli

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Bayındırlık Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

20 . 4 . 1969

Ordu
Arif Hikmet Onat

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum İçişleri Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Hatay
Reşat Mursaloğlu

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum İçişleri Komisyonundan
istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Trabzon
Hamdi Orhon

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum İçişleri Komisyonundan
istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Eskişehir
Şevket Asbuzoğlu

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Maliye Komisyonundan
istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Erzurum
Gıyasettin Karaca

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Maliye Komisyonundan
istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

İzmir
Şevket Adalan

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Maliye Komisyonundan
istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Çorum
Nejdet Yücer

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Millî Eğitim Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Aydın
Şükrü Koç

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Millî Eğitim Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Adana
Mahmut Bozdoğan

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Millî Eğitim Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Aydın
Kemal Yılmaz

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Millî Eğitim Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Yozgat
Nuri Kodamanoglu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Bütçe ve Plân Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygiyle arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Bolu
Kemal Demir

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Bütçe ve Plân Komisyo-
nundan istifa ediyorum.

Gereğini saygıyla arz ve rica ederim.

21 . 4 . 1969

Giresun

Kudret Bosuter

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

MEHMET ALİ AYTAS (İzmir) — Bunlar demokrasiye ihanet ediyorlar Sayın Başkan!...

BAŞKAN — Efendim, yerinizden bağırmanın, zaman bizimdir, lütfen efendim.

MEHMET ALİ AYTAS (İzmir) — Demokrasi tehlikede. Bu Cumhuriyet Halk Partililer ihanet ediyorlar demokrasiye.

BAŞKAN — Usul değil böyle şeyler söylemek efendim, lütfen oturun yerinize. (Gürültüler) Okumaya devam ediyoruz.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Bütçe ve Plân Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Çanakkale

Şefik İnan

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Bütçe ve Plân Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Trabzon

Ali Rıza Uzuner

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Turizm ve Tanıtma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Yozgat

Nuri Kodamanoğlu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Turizm ve Tanıtma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Çanakkale

Cihat Baban

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Turizm ve Tanıtma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Bursa

Sadrettin Çanga

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Ulaştırma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Kayseri

Cengiz Nayman

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Ulaştırma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Erzincan

Âdil Sağiroğlu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Ulaştırma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Bursa

Sadrettin Çanga

BAŞKAN — Bilginize sunulur.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Üyesi bulunduğum Ulaştırma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygı ile arz ve rica ederim.

21 Nisan 1969

Hatay

Hüsnü Özkan

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Muhterem arkadaşlarım, biraz evvel Yüce Meclisimizin bilgilerine sunduğum 28 üye daha evvel seçilmiş oldukları komisyondan istifa etmişlerdir. Bu istifalar daha ziyade ve hattâ is-

tinasız Cumhuriyet Halk Partisi Grupundan vâkı olmuştur.

MEHMET ALİ AYTAŞ (İzmir) — Demokrasi düşmanları...

BAŞKAN — Efendim, müsaade ediniz rica ederim!

Bu sebeple Cumhuriyet Halk Partisi İdare Heyeti Üyesi Sayın Sadrettin Çanga'dan bir sual soruyorum, Meclis Başkanı olarak...

Lütfen Sayın Çanga, size bir sual soruyorum efendim.

MEHMET ALİ AYTAŞ (İzmir) — Suçlu ayağa kalk!... (Gürültüler)

BAŞKAN — Bu istifa eden üyelerin yerine... Efendim, bir dakika müsaade edin. Cevap verirken kalkar efendim, rica ederim.

Bu istifa eden üyelerin yerine, ki Anayasanın 85 nci maddesi gereğince komisyonlarda belli bir nisbet içinde Cumhuriyet Halk Partisi Grupunun da temsili gerekmektedir, yeni namzetleri ne zaman vereceksiniz sayın Çanga?

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — Sayın Başkan, ne zaman Başkanlık muameleye tevessül ederse o zaman bunun cevabını alacaktır.

BAŞKAN — Şu halde, biz muameleye şu anda tevessül ediyoruz. Yeni adaylarınızı, bu komisyonlarda Cumhuriyet Halk Partisine isabet eden ve şu adları okunan arkadaşlar kadar üyenin isimlerini lütfen Başkanlığa bildiriniz.

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — Sayın Başkan, Meclisin sekiz yıllık Prlâmento hayatında 1961 den bu yana bu yaptığımız tatbikat gibi bir tatbikat olmamıştır. Bu güne kadar Başkanlık bunu siyasi parti gruplarına yazı ile yazar, ona göre sorardı. Binaenaleyh, bu muameleniz, sizin bir usule uymadığınızı göstermektedir. Onun için cevap vermiyorum.

BAŞKAN — Sayın Çanga, orta yerde usulsüzlüğün her türlü oynanırken, Başkanlığın şu hareketine usulsüzlük demek doğrusu büyük cesaret... (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Doğrusu büyük cesaret. Bari başka bir cümle kullanınız şurada; usulsüzlük filân diye bir kelime değil, daha münasip bir cümle kullanınız...

Şimdi ben sualimi tekrar soruyorum, cevabınız ne ise veriniz:

CHP Grupunun, Anayasanın 85 nci maddesi uyarınca, belli bir oranda bu komisyonlarda tem-

sili Anayasanın hükmüdür. «Bu hüküm gereğince, bu istifa eden arkadaşlarınızın yerine ne zaman yeni namzetlerinizi vereceksiniz?» Diye soruyorum. Bana diyebilirsiniz ki, bir hafta sonra, üç gün sonra; ne ise... Kaldı ki, dediğiniz usul yazılı olarak size bildirilecektir ve hemen yarın...

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — Sayın Başkanım, biraz evvelki ifadenin eğer bir tek kelimesinden alınmak suretiyle bu muamelenin yerinde olmadığına işaret ediyorsanız, kelime belki uygun olmayabilir düzeltebiliriz. Ama bu muamele Meclisin teşri hayatında 8 senedir görülmemiş bir muameledir. Ben buna işaret etmek istiyorum. O itibarla Sayın Başkanlığın beyan ettiği şekilde... (AP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Bir dakika arkadaşlar; bir arkadaşımız konuşuyor, lütfen dinliyelim.

SADRETTİN ÇANGA (Devamla) — Sayın Başkanlık beyan ettiği şekilde muamele yolunu ihtiyar ederse, bizim Grup Yönetim Kurulundan da o şekilde cevabını alacaktır.

BAŞKAN — Peki efendim, teşekkür ederim.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Sayın Başkanım, Sayın Başkanım...

BAŞKAN — Efendim, müsaade edin ben konuşayım, sözümü bitireyim efendim.

Muhterem arkadaşlar, Başkan olarak biraz evvel sorduğum sorunun 8 yıllık Meclis tatbikatında görülmemiş bir muamele olduğunu ifade etti sayın Çanga. Muhterem arkadaşlarım, 26 kişinin aynı şapirografla yazılmış bir yazı ile bir günde istifaları da herhalde Meclis tarihinde görülmemiş bir şeydir. (CHP sıralarından gürültüler)

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan, imzalarda mı şapirograflardır?

BAŞKAN — Sayın Ülker, yerinizden bağırarak, oturarak söz almadan konuşma usulü yoktur, bir. Hepinize de söz vereceğim, iki. İki arkadaş birden parmağını kaldırıyor, iki si de grup idare heyetinde. Sırası ile söz vereceğim, biraz bekleyin.

Şimdi muhterem arkadaşlar, bugünden itibaren CHP Grupuna, bu münhaller dolayısıyla yerlerine yeni adaylarını vermesi yazılacaktır. CHP Grubu adına Grup İdare Heyeti üyesi sayın Sadrettin Çanga; «Bu yazınız gelirse ceva-

'bimizi vereceğiz» diye beyan ettiler. Şu halde bu yazımız bugün...

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — «Cevabını da ona göre alacaktır» dedim.

BAŞKAN — Ne ise; sizin ki de yazılı, bizim ki de yazılı; «Cevabını ona göre alacaktır» bir bir üslûp, «cevabı verilecektir» bir üslûp...

MEHMET ALİ AYTAŞ (İzmir) — Sayın Başkan, bir söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, şimdi bu hususta burada bir söz açmadım. Bir müzakere de yok orta yerde, Başkan olarak bir şeyi soruyorum o kadar...

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Sayın Başkan, CHP bu kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesinin sebeplerini arıyor... (A.P ve C.H.P sıralarından karşılıklı müdahaleler, gürültüler)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, söz almadan konuşuyorsunuz Sayın Şükrü Akkan, Sayın Mehmet Ali Aytaş; böyle bir usul yok efendim...

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu yazı yazılacak. Müsaade edin bir açıklama daha yapacağım...

MEHMET ALİ AYTAŞ (İzmir) — Demokrasimizi dejenere etmek istiyorlar. Bunu Meclis kürsüsünden millete arz etmek lâzım. CHP demokrasimizi dejenere etmek istiyor. Bunu açıkça söylüyorum tarih önünde, millet önünde... (A.P ve CHP sıralarından karşılıklı müdahaleler, gürültüler)

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Demokrasiyi siz dejenere ediyorsunuz. Biz demokrasiyi ve hürriyeti dejenere edenlere karşı direniyoruz...

ATA BODUR (Ordu) — Hangi hürriyetten bahsediyorsun...

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Siz farkında değilsiniz o hürriyetin... (A.P ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Arkadaşlar, İttüzkte yazılı usulden gayri bir usul takibetmek istiyorsanız birleşimi kapatmam icabeder. O zaman kendi bildiğinizce bir usul takibede bilirsiniz. Çok rica ederim, İttüzkteki yazılı usulü takibedeceğiz.

Muhterem arkadaşlarım, bir açıklama daha yapmak istiyorum: Anayasanın 85 nci maddesi: «T. B. M. M. ve Meclisler çalışmalarını kendi yaptıkları İttüzük hükümlerine göre yürütürler. İttüzük hükümleri siyasi parti gruplarının Meclislerin bütün faaliyetlerine kuvvetleri oranında katılmalarını sağlayacak şekilde düzenlenir.» Hükümünü ihtiva etmektedir.

Biz, bu hükümü ihtiva eden bir İttüzüğü henüz yapmış değiliz, fakat şimdiye kadar Anayasanın bu hükümünü bir İttüzük hükümü gibi tatbik etmekteyiz; bundan gayri diğer maddelerde olduğu gibi.

Buna göre; bundan evvel bir komisyondaki oranların noksanlığı dolayısıyla Anayasa Mahkemesi kararını verirken, hem tasarrufu iptal etmiş, hem de, «Grupların komisyonlarda temsil edilmeleri, o gruplara tanınan bir hak değil, bir vazifedir» şeklinde, buna benzer bir cümleyle hükümünü tesbit etmişti.

Benim şahsım, Başkanınız olarak kanaatim şudur ki; Anayasanın 85 nci maddesi gruplara oranları nisbetinde temsili bir vazife olarak tahmil etmiştir. Yani Anayasa Mahkemesiyle aynı düşüncede değilim. Bu bir haktır. Bu, gruplara tanınan bir haktır. Hiçbir İttüzük kaidesi bu hakkı bertaraf edici bir kaide vaz'edemez, ama o hakka sahibolanlar; «Ben bu hakkı kullanmaktan istinkâf ediyorum» derse, hiç kimse zorla vazifeye getirilemez. Şahsi kanaatim budur. (A. P. sıralarından alkışlar) Bu kanaat Yüce Meclise benimsenir, çıkan tasarruf Anayasa Mahkemesine tekrar gider, Anayasa Mahkemesi daha evvel verdiği karar üzerinde bir daha düşünür, yeni bir karar verir; bunlar geleceğe ait tecellilerdir. Sadece bir hususu tesbit için bu mâruzatı ifade ettim.

Şimdi arkadaşlarım, bu mesele hakkında bir müzakere açmıyoruz, sadece bir istifa vâkı oldu, Heyeti Umumiye sunuyoruz. Ben de Başkan olarak Grup İdaresine sordum, onun da cevabını dinlediniz. Biz yazımızı yazıp yeni namzetleri istiyeceğiz. Müzakere açmadık. Bu sebeple bundan sonraki görüşmelere, gündemimizdeki kısımlara devam ediyoruz.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Silâhlı Kuvvetlerde kadro dışı edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan malzemelerin satılması, devredilmesi veya hibe edilmesi ve eğitim görecekt yabancı silâhlı kuvvetler personeli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları. (1/505) (S. Sayısı : 842)*

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlar, bundan sonraki işimiz bir açık oylamadır. Bu kanunun müzakeresi tamamlanmış, tümü açık oylarınıza sunulmuştu ve nisabolduğu için bu defa ikinci kere açık oylarınıza sunuyoruz. Kutular sıralar arasında doluşturılacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi saat 16,30 Bir saatlik süre içinde görüşülmesi daha evvel kararlaştırılan işlere geçiyoruz.

2. — *Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15,20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları. (1/583) (S. Sayısı : 848) (1)*

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet lütfen yerini alsın.

Muhterem arkadaşlarım, bu kanun tasarısı hakkında bir öncelik önergesi var. Bu önergeyi Sayın Vedat Âli Özkan Sağlık Bakanı olarak vermiş.

Önergede diyor ki: «Gündemin 74 ncü sırasında kayıtlı 848 Sıra Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi hakkındaki 224 sayılı Kanununun 15, 20, 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle, gündemde mevcut diğer konulara takdimen görüşülmesini arz ve teklif ederim.»

Şimdi bu önergedeki öncelik teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde bize ismini yazdırmış arkadaşlarımız Sayın Şadi Binay ve Sayın Muslihittin Gürer' dir.

(1) 848 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

DURSUN AKÇAOĞLU (Çankırı) — Sayın Başkan, daha evvel Güven Partisi Grubu adına ismini yazdırmıştım, her halde intikal etmemiş.

BAŞKAN — Evet, yok ama, tabii kabul ediyoruz efendim; daha evvel yazılmamış.

Komisyon ve Hükümet yerini almıştır. Şimdi bu ismini okuduğum iki arkadaşımın gayri Sayın Akçaoğlu, «Ben grup adına söz istiyorum.» diyor. Şimdi ilk söz Sayın Dursun Akçaoğlu'nundur, G. P. Grubu adına mütalâa beyan edecek; buyurun Sayın Akçaoğlu.

G. P. GRUPU ADINA DURSUN AKÇAOĞLU (Çankırı) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu ile Bütçe ve Plân Komisyonunca da uygun mütalâa edilen Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı üzerinde G. P. Grubu adına görüşlerimi arz etmek üzere huzurunuzdayım.

Muhterem arkadaşlar, Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi hakkındaki 224 sayılı Kanunun yürütülmesinde tatbikatta bazı güçlüklerle karşılaşmıştır ve halen de karşılaşmaktadır. 224 sayılı Kanununun 15 nci maddesiyle; hastaların muhtacolduğu ilaç ve tedavi vasıtalarının köylerde ve eczanesi bulunmayan yerlerde Sağlık Teşkilâtı veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczanelerce temin edileceği..

BAŞKAN — Sayın Akçaoğlu, bir dakika. Arkadaşlar, uğultu halinde gürültü geliyor. Çok rica ederim biraz sükûnetimizi muhafaza edelim, hatibin sözleri anlaşılıyor.

Buyurun Sayın Hatip.

DURSUN AKÇAOĞLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım,

224 sayılı Kanununun 15 nci maddesiyle, hastaların muhtacolduğu ilaç ve tedavi vasıtalarının köylerde veya eczanesi bulunmayan yerlerde Sağlık Teşkilâtı veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczanelerce temin edileceği kabul edilmişse de, ancak mezkûr kanunda bu eczanelerin ne suretle işletile-

ceğine dair bir hüküm bulunmadığından, hastalara lüzumlu ilaç ve malzemelerin tedarikinde müşkülât çekilmektedir. Bilhassa Doğu - Anadolu'da sağlık ocaklarının serbest eczanelerin bulunduğu merkezlere uzaklığı, kışın şiddetli olduğu bu bölgelerde yollarında kapanması yüzünden ocaklarda muayene edilen hastalara ücretsiz verilen ilaçlar dışında yazılan reçetelerin temininde büyük güçlüklerle karşılaşmakta, tedarik edilenler de hastalara zamanında tatbik edilememekte. Keza kanunun 20 nci maddesinde, sosyalleştirmenin 1977 yılına kadar bütün yurda teşmil edileceği belirtilmekte ise de, yedi yıllık tatbikatta elde edilen tecrübeler göre bugünkü personel gücü ve malî imkânlarımızla sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin 1977 yılına kadar ikmâl edilemeyeceği anlaşılmaktadır. Ayrıca, adı geçen kanunun 24 ncü maddesi sağlık ve sosyal yardım personelini mukavele ile asgari üç yıl hizmete mecbur tutmakta olup, bu hükmün üç yıl gibi uzun bir müddet olması, hizmet kabul etmek isteyen personele câzip gelmemektedir. İşte, yeni getirilen bu tadil teklifi ile, ezcümle 15 nci maddenin yeni şekliyle köylerde ve eczanesi bulunmayan yerlerdeki ilaç teminindeki zorluğun kaldırılacağı, 20 nci maddenin tadili ile de evvelce 1977 yılı olarak kararlaştırılan sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin bütün yurda teşmil edilme tarihinin 1982 yılına kadar tâlik edileceği ve yine 24 ncü maddenin tadiliyle de mukavele müddetinin bir yıla indirilmesi suretiyle personel tedarikinin nisbeten kolaylaşacağı görüşüne biz de G. P. olarak katılıyoruz.

Ayrıca, getirilen geçici madde ile, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan Sağlık ve Sosyal Yardım Personelinin de değişik 24 ncü madde hükümlerinden yararlandırılmış olmaları da isabetli olacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, bu kanun tasarısı vesilesiyle bu konuda bâzı temennilerde bulunacağım.

Kanun tasarısının kabulünden sonra, bilhassa 24 ncü maddenin tadiliyle mukavele müddeti bir yıla indirilmek suretiyle personel tedariki de kolaylaşacağından, artık, lütfen Bakanlık sosyalleştirme mıntakalarında yolu ve diğer medeni imkânları olmayan doktorsuz, araçsız ocak bırakmamalıdır. Ayrıca, sağlık hizmet-

lerinde çalışan personel verimliliği nisbetinde prim verilmesini öngören bir sistemin getirilmesinin, teşvik unsuru olması bakımından faydalı olacağı inancındayız.

Muhterem arkadaşlarım, kanunun memlekete, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtına hayırlı olmasını diler Yüce Heyetinizi G. P. Grubu adına saygılarımla selâmlarım. (G. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Şahsı adına Sayın Şadi Binay, buyurun efendim.

ŞADI BİNAY (Bilecik) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; 224 sayılı Sosyalleştirme Kanununun altı yıllık bir tatbikati olmuştur. Bu altı yıllık tatbikat içerisinde kanunun bâzı maddelerinin iyi işlemediği veyahut da tatbikatta güçlükler mâruz kaldığı görülerek, Hükümet bu tadil tasarısını Yüksek Meclisin huzuruna sevk etmiştir.

Muhterem arkadaşlar, evvelimde sosyalleştirmeden gaye, tabiatıyla doktorların ve yardımcı sağlık personelinin rağbet etmediği yerlerde vatandaşın sağlık hizmetlerinin görülmesi için, bu mıntakaları câzip hale getirmek idi. Bu mıntakalar da ezcümle Doğu Anadolu, Güney Doğu ve Kuzey Doğu Anadolu bölgeleliydi ve zamanla bu bölgelerden Batıya doğru, bütün memlekete şâmil bir sosyalleştirme düşünülmuş ve bu arada hem tıp mensuplarının, doktorların, mütehassısların ve yardımcı sağlık mensuplarının maddi durumları takviye edilmek suretiyle ve hem de en ücra köşelerde yaşayan vatandaşların sıhhatlerinin gerek koruyucu hekimlik ve gerekse tedavi hekimliği suretiyle dertlerinin biran evvel halledilmesi gayesine mâtuf idi.

Muhterem arkadaşlar, 224 sayılı Kanunun 15 nci maddesi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı veyahut da Sağlık Teşkilâtı tarafından açılan eczanelerin ne şekilde işletileceğine dair sarîh bir hüküm bulunmaması ve aynı zamanda 209 sayılı Döner Sermaye Kanununa da bir âtîf yapılmaması sebebiyle aksaklıklar göstermiştir. 15 nci maddede yapılmış olan değişikliklerle, dışardaki hekimlerin yazdığı reçetelerine de bu eczanelerden temin edilmesi garanti altına alınmış bulunmaktadır. Şüphesiz ki çok ücra yerlerde, sağlık ocaklarına uzak mesafelerde bulunan hastaların reçetelerinin yapılmasında büyük faydalar sağlıyacaktır.

20 nci madde, sağlık hizmetlerini sosyalleştirmenin Türkiye'de 15 yılda bitirilmesini öngörmüştü, fakat gerek maddi imkânsızlıklar, gerekse bugün dahi doktorlarımızın üçte birinin dış memleketlere çeşitli sebeplerle gitmiş olması ve müteaddit teşebbüslere rağmen, bilhassa Sayın Sağlık Bakanı Doktor Vedat Âli Özkan'ın yaptığı olumlu çalışmalara, çabalara rağmen, henüz kesin ve tatminkâr bir netice alınmamış olması dolayısıyla, bu hizmetlerin kısa bir zamanda - ki 15 senede - bitirilemeyeceği düşünülerek 20 yıla, yani 1987 senesine kadar bitirilmesini öngörmektedir ki yerindedir.

Son olarak muhterem arkadaşlar; gerek doktorlar ve gerekse yardımcı sağlık mensupları ile yapılan mukavele üç sene idi. Bu üç sene bazı mütehassıslara, doktorlara ve sağlık pehsoneline uzun gelmekte ve tamamlyamadan ayrılmaktadırlar. Tabii bu sebeple de bir yıl çeşitli Devlet hizmetlerinde vazife alamamak gibi bir aksaklıkla karşılaşmaktadırlar. Bu sefer buna bir elâstikiyet getirilmiş, «asgari bir yıl, âzami üç yıl» denmiş ve bir aylık bir ihbar müddeti konmuştur. Böylece sıkıntılı, yahut da gönülsüz çalışan, başka bir sebeple oradan ayrılmak isteyen personele bir imkân sağlanmıştır.

Muhterem arkadaşlarım görüşlerim bunlardır. Yalnız burada genel olarak küçük bir noktaya temas etmek istiyorum. Bugüne kadar, sekiz senelik teşriî hayatımda şahsan gördüm ki; bir kanun çıkarıyoruz, bu kanun birkaç sene sonra ya tadile, ya ilâveye veyahut da bir başka şekilde iptale gitmektedir. Bu bizim kanun çıkarırken muhterem arkadaşlarım, teklif veya tasarı olarak kanun kabul ettiğimiz zaman - tatbikatı iyi göremediğimizi ve vukua gelecek aksaklıkları iyi tesbit edemediğimizi göstermektedir. Temennim; bundan sonra çıkaracağımız kanunların, kısa bir süre veya uzun bir süre içerisinde dahi olsa ilerde tadile, ilga ya, ilâveye gitmemiş olmasıdır.

Teşekkür eder, hürmetler arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Muslihittin Gürer, buyurunuz.

MUSLİHİTTİN GÜRER (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım, müzakeresini yapmakta olduğumuz sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesine dair 224 sayılı Kanun

nun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin tadili hakkındaki görüşlerimi huzurunuzda arz etmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, Yüksek Meclisinin çıkarmış olduğu 224 sayılı Kanunla, sağlık hizmetleri Türkiye'de sosyalleştirilmiş ve sosyalleştirilen mıntakalarda büyük inkişaflar gösteren bu hizmetler, tatbikatta birtakım aksaklıklara duçar olmuş bulunmaktadır. İşte müzakeresini yapmış olduğumuz bu kanunla, tatbikatta görülen aksaklıkları gidermek hususunda gelen maddeler üzerindeki teklif üzerine eğildiğimiz zaman görmekteyiz ki, bugün Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi, artık bir iyi personel rejiminin kurulmasına ve dolayısıyla yurdumuzda yetişmiş olan, hakikaten her biri bir değer olan doktorlarımızın biran evvel yurda avdet etmek suretiyle bu hizmetlere kendilerini vermelerinde büyük gayret sarf edilmesi ve kendi vatanlarında hizmet gören bu doktorların Türkiye'yi bu kanunla, 224 sayılı Kanunla 15 senede sosyalleştirilecek olan, fakat önümüze gelen tasarı ile bu zaman zarfında sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi imkân dâhilinde görülmediği için 20 seneye çıkarılmasını teklif eden, yani 1982 senesinde sağlık hizmetlerinin bitimini sağlıyan bu tasarıda büyük bir olumluluk görmekteyim. Ama her şeyden evvel bu vatandan yetişmiş ve dolayısıyla ilmini ve feyzini Türk üniversitelerinde gördükten sonra dışarıya hizmet vermek için giden doktorlarımızın da, vatanın sesine uymak suretiyle artık yurtlarına avdetinde büyük bir gerçek payı vardır. Sayın Sağlık Bakanımız Vedat Âli Özkan beyefendiye hakikaten huzurunuzda, bu hususta yaptığı olumlu çalışmalar neticesinde, ta Amerika'ya kadar gitmek suretiyle Avrupa'da yapmış olduğu toplantılar neticesinde Türk doktorlarının imkân nisbetinde, devletimizin gücü nisbetinde davet ettiğini ve bu hususta olumlu neticeler almakta olduğunu da görerek büyük inşirah duymaktayız.

Muhterem arkadaşlarım, biliyorsunuz ki 224 sayılı Kanunla bilhassa Doğu Anadolu'da, Güney ve Kuzey Anadolu'da tatbik edilen sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkındaki kanunun 15 nci maddesinde ilâç verilmesi her ne kadar Sağlık Bakanlığının uhdesinde bırakılmış ise de, tatbikatta bu verme şekli birtakım

aksaklıklar doğurmakta ve şüpheler uyandırmaktadır. İşte müzakeresini yapmış olduğumuz bu tasarıda 15 nci maddeye vuzuh verilmekte ve köylerde, kırsal dolayısıyla olsun, uzak yerlerde gidilemeyen yollar dolayısıyla olsun bu husustaki Sağlık Bakanlığının hizmetinde bulunan ecza depolarındaki ve eczanelerdeki ilaçların kolaylıkla verilmesini, hattâ serbest tabiblerin bu hususta yazdıkları reçetelerin karşılanmasını öngören hükmü taşımaktadır ki, gayet yerindedir, kabulünde büyük bir isabet payı bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, çıktığı günden bugüne kadar 224 sayılı Kanun tatbikatında çok olumlu neticeler vermekle beraber, 15 senelik bir müddet taşıdığı halde, bu 15 sene zarfında Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin imkân dâhilinde bulunmadığı nazarı itibara alınan 20 nci maddesi ahkâmına göre bunun, bu tasarı ile 20 seneye çıkartılması arzu edilmektedir. Hakikaten böyle bir olumlu netice karşısında, bu madde ile tedvin edilen 20 seneye çıkartılması hususu da bir gerçektir ve çıkartılması taraftarı olduğumu huzurunuzda arz etmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, tadili istenen 24 ncü maddesinde ise bilhassa Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi mevzuunda esas unsur olan insan yani personel rejiminin ıslahı yönünden bir değişiklik arz edilmektedir. Şöyle ki; bu kanun muvacehesinde buraya gidecek olan doktorlara ve sağlık personeline, yardımcılarına üç senelik mukavele yapılıyor idi ve bu üç sene zarfında türlü sebeplerle bu işi terkedenler veyahut da biraz çalıştıktan sonra her hangi bir surette aksama gösterenlerin personel rejimi iyi bir şekilde ayarlanmamış idi. İşte tatbikatta görülen bu mahzurlar da nazarı itibara alınarak, 24 ncü maddenin tadili suretiyle bu anlaşmalar ve dolayısıyla yapılan mukaveleler bir sene ile üç sene olarak kabul edilmekte ve her bir sene hitamında daha evvelden sağlık prsonelinin ihbar suretiyle mukaveleyi feshetmesi öngörülmekte, eğer feshetmediği takdirde otomatikman birer sene uzamak suretiyle bu işin daha verimli olmasını sağlamak gerçeğini taşımaktadır.

Muhterem arkadaşlar, tümü ile mütalâa edildiği zaman, bu tadili istenen tekliflerin çok yerinde olduğu bir gerçektir.

Huzurunuzda sözlerime nihayet verirken, bu tasarı vesilesiyle hükümetimizin büyük ümitlerle giriştiği ve hakikaten muvaffak olduğu sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi yönünden bu kürsüden; memleketimizde yetişmiş olan ve hali hazırda yabancı diyarlarda vatan hasretiyle vazife gören doktorları da bu kürsüden çağırarak şahsım adına büyük bir gerçek duyduğumu ve artık bunun bir zaruret olduğunu huzurunuzda arz eder, hepinizi hürmetle rimle selâmlarım,

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, 1 saatlik zaman içinde görüşülmesi gereken konuları; mümkün merteye üzerinde az konuşulur, tartışmalar az olur ve büyük kanunların arkasında tıkanıp kalan bâzı mezuları böylelikle halk hizmetine sunmakta bir imkân buluruz ümidiyle yaptık. Fakat bunlardan bugün elimize aldığımız dört tanesinde, ki bundan sonra görüşeceğimiz kanun Sayın Reşit Ülker arkadaşımızın teklif ettiği: «Kırsalın İş Kanunu kapsamına alınması ile ilgili teklif», ondan sonra da «38 sayılı Kanununun meriyetten kaldırılmasıyla ilgili kanun» bunların hepsi bir saatlik zamanın içine konmuştu, fakat görüyorum ki arkadaşlarım konuşmaya büyük rağbet göstermektedirler. Böyle olunca bunları bir saatlik meselelerin içine koyma konusunda yeniden bir tasnif yapmak zarureti hâsıl olacaktır.

Şimdi bu tasarıda, Sayın Muslihittin Gürer'in mütalâasından sonra sıra ile Sayın Süleyman Onan, Sayın Aziz Zeytinoglu ve Sayın Nuri Kodamanoglu arkadaşlarımız konuşacaklardır.

Söz sırası Sayın Süleyman Onan beyindir, buyurun efendim.

KEMAL DEMİR (Bolu) — Ben de grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Onan, bir dakika müsaade edin, arkadaşımız grup adına söz istedi.

KEMAL DEMİR (Bolu) — Arkadaşımızdan sonra da olabilir..

BAŞKAN — Efendim, sarıh olunuz lütfen, grup adına istiyorsanız size takdimen söz vereceğim. Daha sonra diye yer vermek usulü başka.

Grup adına buyurun Sayın Kemal Demir.

C. H. P. GRUPU ADINA KEMAL DEMİR (Bolu) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, görüşülmekte olan kanun tasarısı ile sağlık hizmetleri bakımından bir kısım değişiklikler getirilmektedir. Bu kanun tasarısı sosyalleştirme süresinin uzatılmasını, 224 sayılı Kanunla onbeş yılda tamamlanması öngörülen sosyalleştirme hizmetinin onbeş yılda bitmeyeceği, onbeş yılda gerçekleşmeyeceği gerekçesi ile uzatılmasını, buna ilâveten sosyalleştirme bölgesinde görev alan hekimlerin 224 sayılı Kanun gereğince üç yıllık mukavele sürelerinin uzun olması sebebiyle bu mukavele sürelerinin üç yıllık mecburiyetinin bir yıla indirilmesini, sosyalleştirme bölgelerinde eczanesi bulunmayan köy ve serbest eczane bulunmayan bölgelerde Sağlık Bakanlığı kuruluşlarının, reçete sahiplerine, hastalara ilâç vermesini sağlayacak bir değişikliği getirmektedir. Böylece üç yenilik getiren bir tasarıdır bu.

C. H. P. Grubu olarak bu üç konu üzerindeki görüşlerimizi, kanun tasarısının biran önce görüşülmesinin sağlanması bakımından, çok kısa olarak özetlemeye çalışacağım.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin, Türkiye'de sağlık hizmetlerinin en iyi şekilde görülmesini sağlayabilecek tek yol olduğu inancındayız. Sağlık hizmetlerini sosyalleştirmeden Türkiye'de hizmeti köye, ona ihtiyacı olan vatandaşa ulaştırmanın mümkün olmadığı kanısındayız. Bu inanç ile uzun yıllar sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesini gerçekleştirmek için gayret sarf etmişizdir, gayret sarf edenlerin de yanında olmaya çalışmışızdır. Bugüne kadarki uygulamalar göstermiştir ki, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirmesi yurt ölçüsünde onbeş sene içerisinde gerçekleşemeyecektir. Tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi, malî imkânlar sağlansa dahi en azından personel yetersizliği sebebiyle gerçekleşemeyecektir. Bugüne kadarki uygulamalarda onbeş yıl içinde gerçekleşecek şekilde, plânlamalar sağlanamamıştır. Bu sağlanamamış olmasıdır. Bugün mevcut sağlık ocaklarının - rakamlara, detaylara inmek istemiyorum - pek çoğu personel bakımından, kadrolar nazarı itibara alınırca, noksan çalışmaktadır.

Şimdi binaları, yapıp, tesisleri yapıp, o tesislerin içine, halk sağlığına hizmet getirecek personeli koymadıktan sonra bir kıymet ifade etmez, bir mâna taşımaz. Bu itibarla sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin onbeş yıldan yirmi yıla çıkarılmış olmasını, içinde bulunduğumuz zaruretler sebebiyle, içinde bulunduğumuz zorunluluklar sebebiyle müsbet karşılıyoruz. Ancak, bugün Türkiye'de on binin üstünde hekim vardır. Bu on binin üstündeki hekimin ancak üçbin küsurü Sağlık Bakanlığının hizmetinde çalışmaktadır. Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesini gerçekleştirmek bakımından hekim sayısından çok, hekim dağılımında dengesizlik vardır. Hekim sayısı yeteri kadar olmadığı için değil, hekim dağılımı dengeli olmadığı için sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi arzu edildiği şekilde yürümemektedir. Bu, Sağlık Bakanlığının gücü dışında olan bir iştir. Bugün Türkiye'de hekimler arasında değişik kurullarda çalışan, değişik müesseselerde çalışan hekimler arasında maaş bakımından, ücret bakımından bir birlik sağlanmadıkça bu meseleyi çözmek mümkün değildir. Evvelâ İkinci Beş Yıllık Plânda da belirtildiği gibi, bir ücret eşitliği sağlamak şarttır.

Buna ilâveten, sosyalleştirme bölgelerini cazip kılacak, diğer bölgelerden daha cazip kılacak tedbirleri getirmek lâzımdır. Bu, tüm bir Hükümet politikası, meselesidir. Sağlık Bakanlığının esasen uzun zamandan beri ele aldığı bu konuyu gerçekleştirmek bakımından, önümüzdeki yılların daha verimli olacağı inancı ile bu meselenin ancak bu yolda çözümlenebileceğini belirtmek isterim.

Bugün Sağlık Bakanlığı bu tasarı ile eczanesi bulunmayan bölgelerde vatandaşın ilâç alabilmesini sağlamak için döner sermaye Kanununa âtuf yapmak ihtiyacını duymuştur. Bu bir zarurettir.

Mukavele süresinin üç yıldan bir yıla indirilmiş olması, Bakanlığın sosyalleştirme bölgesine hizmetli hekim ve yardımcı hekim personelinin bulmasını sağlamak bakımından kolaylaştırıcı olacaktır.

Ben bu kanunun sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesine fayda getireceği inancı ile biran önce kanunlaşmasını, ancak sosyalleştirme böl-

gesine hekim ve yardımcı sağlık personeli sağlamak bakımından ikinci Beş Yıllık Plânda da görgörölmüş olan tek ücret sistemi ile sosyalleştirme bölgelerini daha cazip hale getirecek tedbirlerin biran önce, Sağlık Bakanlığının da arzu ettiği istikâmette, Hükümetçe ele alınması ve gerçekleştirilmesi icabettiği yolundaki düşünce mi de arz etmek isterim.

Tesekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan, buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri,

Türk toplumunun sağlığa kavuşması için Hükümet olarak her gün yeni tedbirler almak suretiyle bir faaliyetin içinde bulunduğunu inkâr etmemek lâzım. Sağlık Bakanlığına tanımış olduğumuz haklarla, Sağlık Bakanlığında vazife alan hekimlerden tutun en küçük müstahdemine kadar gücünün yettiği nisbette büyük fedakârlıkla vatandaş sağlığına hizmet ediyorlar. Ama, mevzuatımızın karşılığı, kanunlarımızın kendilerini önleyici halde oluşları, malî imkânlarımızın yetersizliği ile her gün çoğalan Türk toplumuna Sağlık Bakanlığı cidden cevap veremez halde. Onun içindir ki, bilhassa yolsuz, vasıta gitmiyen, doktoru olmıyan yerlerde yaşıyan köy sakinlerimiz büyük ıstırap çekmektedirler.

Son yıllarda, plânlı çalışma dönemine girdiğimiz yıllarda alınan tedbirlerle Türk halkının sağlığının garantiye bağlanması cihetine gidilmektedir. Fakat ne acı gerçektir ki, biraz evvel arz ettiğim mucip sebeplerle bu yetersizlik hâlâ devam etmekte, personel kifayetsizliği, bu işlerde yapılan hamlelerde daima başta önleyici özür olarak görölmekte, ondan dolayı da mesuliyet taşıyan Sağlık Bakanlığı yetkilileri daima töhmet altında bulundurulmaktadırlar.

Bugün hasta vatandaşlarımızın hastane köşelerinde çektiği ıstırapları görmemek, onun acısına katılmamak vicdan sahipleri için mümkün değildir. 33 milyonluk Türkiye'mizde sağlık hizmetlerinde görev yapmak maksadiyle yetiştirilen ve memleketimizin aydın evlâtları olan Türk hekimlerinden pek çokları, umduklarını

Türkiye'mizde bulamadıkları için, yurt dışına gitmektedirler. Bunların derlenip toplanmasında memleket çapında hizmet vermelerinde mutlak fayda olduğu için, hizmetini yürekten takdir ettiğimiz Sayın Sağlık Bakanımız yurt dışında bir devşirme gezisine çıktı. Yakın tarihlerde bizzat müşahade ettiğim Almanya'daki Türk doktorlarının durumlarını anlatmak ayrı bir acı gerçektir.

Değerli milletvekilleri; sağlık hizmetlerimizin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakikaten memleketimizin sağlık bakımından, sağlık yönlerini tatbik edenlerin hizmet kolaylığı bakımından faydalı olacaktır.

Bugün bu maddelerin değiştirilmesi suretiyle 15 yılda sosyalleştirmemizin mümkün olamayacağı hesaba katılarak 20 yıla çıkartılması, sosyalleştirme mıntakalarında görev alan hekimlerimizin üçer yıl müddetli mukaveleleri uzun vâdeli olduğundan, bu müddetin kısaltılarak birer yıla indirilmesi ve en mühimmi, eczanesi bulunmıyan, doktoru olmıyan, ilaç temin edemediği için ahirete göçmek bakımından âdeta azraille pençelesenlere ilaç vermek yönünden, Sağlık Bakanlığı görevlilerimizin ve teşkilâtlarımızın, döner sermayeyi çalıştırmak suretiyle, onlara ilaç vermesi cidden memnuniyete şayan bir harekettir.

Muhterem milletvekilleri, bugün Türkiye'mizde yetiştirilen 10 bini müteceviz doktorumuzdan sadece 3 bin kadarının fiilen iş başındadır. Sosyalleştirme mıntakasında görev alan bir kısım tatmin edilmiş tabibler ile sosyalleştirme mıntakasına dâhil edilmıyen yerlerde görev olan doktorlarımızın durumları arasında bir muvazenesizlik görmek gerekir. Ondan dolaydır ki, doktor arkadaşlarımız arasında «Sen fazla ücret alıyorsun, ben az ücret alıyorum» iddiası bugün yaygın hale gelmiştir.

Değerli milletvekilleri; sadece tabiblerle bu iş yetinilmıyor. Sağlık memurlarımızın, hemşirelerimizin, ebelerin durumları da aynı. Yani sağlık kadrosunda çalışan her kademede ki teknik elemanın durumu birbirinin aynıdır. Onun için Bakanlık bunların ıslahiyle beraber, en kısa zamanda bu görevlilerimizin, hizmet aşkıyle görev yapan vazifelilerimizin de tatmini için ge-

rekli tedbiri alsınlar ve Yüce Meclisin Huzuruna gelsinler.

Muhterem milletvekilleri, hastaların sadece köylerdeki, kasabalardaki veya büyük şehirlerdeki durumlarının ayarlanması, onların mukayeseleri, ilgilileri vicdan azabı içinde kıvrandırıyor. Bugün yolu olmıyan köylerde, biraz evvel arz ettiğim gibi, vasıtası bulunmıyan yerlerde hasta vatandaş hastaneye hasret, binbir ıstırapla hastaneye gelir, döner sermaye tatbikatı olduğu için parası olanlar tedavi olur, olmıyanlar inim inim inler. Buna meydan vermemekliğimiz bakımından sosyalleştirme süresinin 20 yıla çıkartılması beni mâzur görünü uzun vâdeli geldi. Çünkü, «Göle su gelinceye kadar kurbacağın gözü patlar» derler. Sosyalleştirme bölgesine girmek için sıra bekliyen köylerimizde, ilçelerimizde ve illerimizde sosyalleştirme 15 yıl, 20 yıl sonra tahakkuk edecek olursa, sorarım, oradakilerin hali ne olur?

Muhterem arkadaşlarım, Sağlık Bakanlığımızdan rica ediyoruz, kendilerine daima yardımcıyız, dürüst hizmet görenlerin daima destekçisiyiz, köstekçisi değiliz. Bu bakımdan, bu yönleri hesaba katsınlar, Türkiye'nin çok geri olduğunu, sağlık hizmetlerimizin en önemli hizmet problemi olduğunu bilelim ve o yolda gerekli tedbirleri Meclis olarak alalım.

Kanunun tamamen lehindeyim. Milletimize uğurlu olsun, oyum muşpet kullanacağım.

Seygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Aziz Zeytinoğlu, buyurun.

AZİZ ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım, 848 sıra sayılı tasarı ile sunulan sosyalleştirilme hususundaki hizmetlerin bütün memleket sathına, bilhassa köylere kadar yayılmasını sevinçle karşılıyoruz. Bugüne kadar fakir bırakılmışız, okutulmamışız, değil köylerde kasabalarımızda, hattâ bazı şehirlerimizde dahi bugün ne eczane, ne de doktor vardır. Hattâ, buradan arz ediyorum; Eskişehir Belediyesinde bugün doktor yoktur, sağlık hizmetleri sağlık memurları tarafından görülmektedir. İşte, bu vaziyette kalmış memleketimizin, bu kanunla daha iyi bir hale getirilmesi ve bütün memlekete şâmil sosyalizasyon tatbiki çok yerinde olacaktır. Bu, 15 - 20 yıl

olabilir, çünkü bunlar bir hesap meselesidir. yetiştirme meselesidir, bugünkü okullarımızın vaziyeti ve adedi icabıdır.

Ancak 3 nci maddenin son fıkralarında şöyle bir hüküm var : «bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe herhangi bir göreve tâyin edilemezler» Çok güzel, kamu hizmetinde herhangi bir vazife vermesinler. Fakat «ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler» Bu doktor farzediniz, üç - beş il gezmiş, bütün bu illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemeyecek. İşte ben buraya takılıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bir taraftan doktorsuzluktan bahsediyoruz, bu doktorların memleket sathına yayılması için böyle bir kanunu getiriyoruz, bir taraftan da bu doktoru serbest sanattan, çalıştığı bütün illerden men ediyoruz. Bence bu, sert bir tedbirdir. Kamu sektöründe vazife vermesinler, anlarını ama, serbest çalışmaya, da bence mâni olunmamalı. Çünkü, doktorsuz bulduğumuz müddet içinde, bir de böyle sert tedbirlerle doktorları icrayı sanattan menedersek, bu yerinde bir tedbir olmaz, kanaatindeyim. Onun için 3 nci maddenin son fıkrasının çıkarılmasını çok rica ederim. Bu hususta ayrıca bir de önerge teklif edeceğim.

Bu tasarıyı bize getiren Hükümetimize bilhassa şükranlarımı arz ederim ve sizlere de hürmetlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Nuri Kodamanoğlu, buyurunuz eferdim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Bendeniz, bu tasarınn faydalı hükümler üzerinde, arkadaşlarımmın beyanlarını tekrar ederek vaktinizi almak istemiyorum. Ancak, 2 nci maddesi üzerinde görüşlerimi belirtmeyi vazife saydım.

Aziz arkadaşlarım, tasarınn 2 nci maddesi, sosyalleştirme süresini daha bir müddet geciktirmeyi öngörmektedir. Bu geciktirmenin gerekçesi olarak Hükümet, şu mütalâayı önermektedir; aynen okumak istiyorum. Hükümet diyor ki :

«Bu bakımdan gerekli yatırımlar başarılsa bile, ihtiyaç bulunan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin, 1977 yılına kadar mevcut ve açılacak olan yüksek ve orta dereceli meslek okullarından mezun olanlarla karşılanmayacağı gibi, yeni sisteme uygun personelin hizmet için eğitimi de tamamlanmadan tatbikattan umulan fayda sağlanamaz»

Aziz arkadaşlarım, belirtmeye ihtiyaç duyarım ki, bu, hazin bir itiraftır. Çünkü, 1977 ye kadar bu işin gerçekleşmeyeceğini itiraf ediyor. Hem neden? Mevcut sağlık personelinin kullanılmayacağı için, bu bir, kullanmayı beceremediğimiz için, iki; bir de, bundan sonrası için gereken sağlık personelinin yetiştiremeyeceğimiz için. Bu başarısızlığın, önemli bir sağlık hizmeti kesiminde böylece itiraf edilmiş olmasını, ben Hükümet tarafından «plân başarılıdır» şeklinde kamu oyuna takdim edilmesiyle bağdaştıramıyorum. Önemli bir kamu hizmeti kesiminde başarısızlığı ilân ediyorum.

Bir defa, yeni yetişeceklerin dahi kifayetsiz kalacağını şimdiden söylemek, birtakım ciddi tedbirleri ilerde de almaya kifayetsiz olduğumuzu söylemektir. Oysa, bu memleketin ihtiyacına cevap bulacak isek, bu cevabı bulmak iddiasında isek - ki Hükümet olmanın şartı odur - bu tedbirleri almak mecburiyetindeyiz. Ama, denebilir ki, personel yetiştirmek için belli bir zamana ihtiyaç vardır. Bütün tedbirleri alsanız bile zaman unsurunu daraltamazsınız.

Aziz arkadaşlarım, gerek Birinci ve gerekse İkinci Plân dönemi zaman unsuru bakımından da bu tedbirleri tetkik etmiş ve 1977 yılı buna göre hesaplanarak konmuş idi. Demek ki, büyük sözlerle methettiğiniz plânlar ve bunları uygulayanlar başarısızdır, böylece bunu ilân etmiş oluyorum.

Gereğenin şu noktasına da değinmek isterim :

Gerçekten bugün sağlık personeli istihdamında ciddi bir sıkıntı vardır. Haksinas olmak için söylemek zaruridir ki, Sayın Bakanın şahsan aldığı tedbirlerin bir değeri vardır, bir gayret içindedirler. Fakat, bir bakanın kendi yetkileri içinde derde deva bulmaya çalışması, hiç şüphesiz böyle temelli bir konuyu çözmek için yetmez. Buna Devletçe tedbir bulmak lâzım ve sağlık

hizmetlerindeki sıkıntıları çözebilmek için düzeni temelinden değiştirmek lâzımdır.

Bir defa, hekimlere yaptığımız muamele, onlara ödemek istediğimiz ücretler ve maaşlar hiç de parlak değildir. Bugün bir mühendise Hükümet kanat gerer, yüksek yevmiyelerle hizmet imkânları ararken, hekimlerimizin aynı imkânlarla teçhiz edildiği söylenemez ve sağlık personeli bu bakımdan himaye görmemektedir. Ancak, mahrumiyet bölgelerine gitmesi halinde birtakım imkânlar kendilerine verilmektedir. Onun dışında, istihdam politikamızdaki adaletsizlik yüzünden, hekimlerimiz hem mustarıptirler, hem de vatan-daşlarca beğenilmeyen birtakım yollardan geçimlerini, geçim imkânlarını telâfi etmek için para teminine çalışmaktadırlar ve bu, hem hekimleri sıkıntı içinde koymakta, hem de halkın gözünde küçültmektedir. Bunun büyük örneklerini Orta - Anadolu'da, her köyde, her politikacıya vatan-daşlarımız defaatle şikâyet etmişlerdir.

O halde, hekimlere karşı uygulayacağımız personel ve hizmet politikasını temelinden düzeltmek, ıslah etmek ve hekimleri Devlet hizmetinde iş görmeye hevesli insanlar haline getirmek lâzımdır. Devlet hizmeti alanları da, halkın hiç olmazsa gözünde uygun görülmiyen birtakım yollardan geçimlerini telâfiye mecbur etmek lâzımdır.

Yine gerekçede bir başka unsur var. Gerekçe de diyor ki, «Doğu illerimizde bu işe henüz yeni başladık. Bunun Batı - Anadolu'ya doğru gelişmesi için» - aynen söylüyor - «personel ve malî gücümüzü zorlamadan bu işe girişmeliyiz ve dolayısıyla 1977 de varılması lâzımgelen hedefleri 1985 e geciktirmeliyiz.» Tabii, «Batı - Anadolu'ya doğru» deyince, Doğu - Anadolu'dan sonra ilk hizmet alanı Orta - Anadolu'dur. Ben, Orta - Anadolu'nun bir temsilcisi sıfatıyla, buradaki sağlık şartlarını yakından bilen bir arkadaşımı zım. Orta - Anadolu'daki sağlık şartlarının çok kötü olan durumu malî imkânlarımızı ve malî gücümüzü, personel imkânlarımızı ve gücümüzü zorlamaya değerdir, arkadaşlarım. Kaldı ki, İkinci Beş Yıllık Plânda bu hedefe varılamıyacak idi ise, zamanında bu düzeltme getirilmeliydi. Halbuki İkinci Beş Yıllık Plân bu bakımdan eski hedefleri muhafaza etmiştir.

Bu sebeplerle, tasarının 2 nci maddesinin, başarısızlığı ilân etmesi ve bir hizmeti savsaklama-

sı yönünden gerçekten mahzurlu olduğu kanısındayım. Temenni ederdim ki, böyle bir teklif Hükümetten gelmesin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Sabahattin Savacı, buyurunuz efendim.

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Muhterem Başkan;

Sağlık Bakanlığına geldiğinden beri, gerek efkârı umumiyemizin, gerek Büyük Meclisimizin takdirle tesbit ettiği bir hususu arz ederek sözlerime başlamak istiyorum : O da, bu tasarıyı Meclisimize getiren Sayın Bakanın, sağlık hizmetlerine getirmiş olduğu dinamizmdir. Gerçekten bu dinamizm birçok sahalarda faydalı olmuş ve sağlık hizmetlerimize bir hareket ve dikkat getirmiş, sağlık hizmetlerimizde hiç olmazsa efkârı umumiyemizde bir itimat, bir psikolojik itimat havasının teessüsüne yardımcı olmuştur. O itibarla Sayın Bakanın bu arka arkaya devam eden, sağlık hizmetleri yönünden, gayretini Yüce Meclisimizin huzurunda tebrikle sözlerime başlamak istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım; Sayın Bakan burada da başarılı olamıyan sağlık sosyalizasyonunun başarılı olmasının şartlarını aramakta ve bir yol, bir çare aramaktadır. İşte bu yol ve çare bu tasarıdır.

Vaktiyle bu sağlık sosyalizasyonunun gerek Birinci Beş Yıllık Plânda yer alması, gerekse kanunu mahsusu sebebiyle komisyonlarda ve Yüce Meclisteki görüşmelerimiz sırasında demiştik ki, bu sağlık sosyalizasyonuna memleketimizin şartları henüz hazır değildir; o sebeple bu unsurlarla getirilen sağlık sosyalizasyonu bu süre içerisinde başarılı olamayacaktır.

İşte, sağlık sosyalizasyonunun başarılı olamayacağıının, olmadığının, o gün söylediklerimizin bir teyidini bugün bu tasarı ile müşahede edemeyiz.

Arkadaşlarım; sağlık sosyalizasyonunun evvel emirde büyük malî imkânlarla dayalı olması lâzımgelir. Memleketimizin büyük malî imkânlarından yoksun olduğunu Yüce Meclisin değerli üyeleri gayet iyi bilmektedirler. Bütçemizin, kaynaklarımızın ne kadarını sağlık hizmetlerine yatırabiliriz?... İşte bu hesap yapılmadan bu yola girilmiştir.

İkincisi; Türkiye'mizde evvelâ sağlığa yardım edecek enfastrüktürün yapılması lâzımgelir. Yolu yok, asgari mesken şartlarından mahrum, su yok, kanalizasyon yok, en iptidai ihtiyaçlar henüz karşılanmamıştır. Böyle bir zemin üzerinde sağlık sosyalizasyonunun ne derece başarılı olacağını o gün ifade etmiştik, tekrar Yüce Meclisin huzurunda ifade ediyorum.

O sebeple, bir süre bu sosyalizasyonun gecikmesiyle, 1982 yılına tehiri ile karşı karşıya bulunmaktayız. O güne kadar bu yoklukların, bu enfastrüktürün tamamlanacağı ve bunun üstünde sağlık sosyalizasyonunun başarılı olacağı kanaati, inancı paylaşılmaktadır ki, biz, el'an şüphemizi ve tereddüdümüzü muhafaza ediyoruz.

Muhterem arkadaşlarım; bendeniz, Türk halkına sağlık hizmetlerinin parasız olarak götürülmesini ve ayağında bu hizmetlerin görülmesini büyük bir hamle, büyük bir hizmet olarak telâkki ederim.

Sağlık sosyalizasyonunun ilk görüşmelerinde de bendeniz şahsi kanaatim olarak bunları arz etmişim. O gün söylediklerimiz bugün bu tasarı ile bir nevi ispatlanmış bulunmaktadır.

Şimdi, ortada bir palyatif tedbirler manzumesi görmekteyim. Bunlar; mukavele müddetini bir yıla indirmek, bu suretle hekim sağlamak gayesi görülmektedir.

Muhterem arkadaşlarım; Sağlık Bakanlığının buna benzer bir tatbikatı daha var; o da hekimlerimizin millî hislerine hitabederek onları rotasyon suretiyle sosyalizasyon bölgelerinde vazifelendirmektir ki, bunun faydası olacağından şüpheliyim. Ama, denecek ki, hiç yoksansa yine bulunması faydalıdır.

Arkadaşlarım; bu hesap ayrı, hiç yoksansa, bir hekimin bulunması faydalıdır, ama başarılı olduğu hesabı ayrı. O sebeple, bu misal üzerinden gittiğimiz takdirde bir yıllık bir tatbikatın sağlık sosyalizasyonunun hekim ihtiyacını karşılayacağıında bendeniz el'an tereddüt içerisindedim. Dinamik bakan bir yol aramaktadır, bu sağlık sosyalizasyonunu muhakkak başarılı kılmak için, her sahada, her tatbikatta başarısını müşahede ettiğimiz bu değerli arkadaşımızın burada da bir yol aramak, bir tedbir aramak suretiyle bir yıllık bir mukavele ile acaba bu mahrumiyet bölgelerine hekim bulabilir mi-

yim, demiştir. İşte bu tasarının siklet merkezini bu teşkil etmektedir, aziz arkadaşlarım.

Sonra, diğeri bir müşahedeye de konuşmalar sırasında muttali oldum. O da, sosyalizasyon bölgesine dâhil illerimizin, bunun nimetlerinden istifade ettiklerini, fakat sosyalizasyonun henüz tatbik edilmediği bölgelerin daha uzun yıllar bundan istifade edemeyeceklerini beyan ettiler ki, muhterem arkadaşlarım, sağlık sosyalizasyonunun tatbik edilmiş olduğu bölgelerde hekim ve yardımcı personel yokluğu sebebiyle hizmetin kemali ile görülmesini engellemektedir. Sosyalizasyonun tatbik edildiği bölgeler hekim itibariyle, özellikle mütehassıs hekim itibariyle sağlık hizmetlerinden daha kâmil bir suretle istifade etmektedirler. O sebeple, kendisinden çok şeyler beklediğimiz sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu bu bölgelerde bu beklediklerimizin asgarisini dahi henüz sağlamış değildir.

Arkadaşlarım, demin arz ettim, bir yığın hizmetler bina olarak, taş, toprak olarak dağ başlarında Türk Milletinin mahdut kaynakları gömülmekte, fakat bunlara hekim ve personel temin edilememektedir. Sosyalizasyonun tatbikinde vazife alan doktorlar, yardımcı personel o bölgeler için bâzı asgari şartlar ileri sürmekte temiz içme suyu, asgari bir helâ şartlarının sağlanması, sonra yol imkânlarının sağlanması istenmektedir. Bunlardan mahrum, çoğunlukla bu bölgeler bunlardan yoksun. Bunların olmadığı bu bölgelerde her yıl 500 - 600 milyon lira binalara gömülmek suretiyle Türk Milletinin mahdut kaynaklarının tahsis edilmesine rağmen bu bölgeler daha uzun müddet intizar edeceklerdir.

Bendenizin kanaati odur ki, bu tedbirler belki ufak - tefek olumlu bir tesir yapacaktır ve bâzı imkânları Bakanlığa sağlayacaktır, ama denilemez ki, bu imkânlarla, biz bu bölgelerde sağlık sosyalizasyonunu tamamiyle başarıya götüreceğiz. Bu, denilemez, arkadaşlar.

Çaresi ne? Çaresi, muhterem arkadaşlarım; sosyalizasyonu bütün Türkiye'de tatbik etmektir. Bütün Türkiye'de tatbik etmekten başka çare yoktur. Bugün yapıldığı gibi, olduğu yerde durdurmak - şimdiye kadar ne yapılmışsa yapılmış - ve Türkiye'ye teşmil edeceğimiz, Türkiye'ye yayacağımız gerek malî imkânları-

mız, gerek personel imkânlarımız, gerek eğitim imkânlarımız o noktaya, o safhaya varıncaya kadar beklemek ve o safhaya vardıkdan sonra bütün yurda bunu yaymak. Ancak bu suretle başarılı olacağına bendeniz kaani bulunmaktayım. Bunun dışında, beklèmeler daha uzun süre devam edecek ve sosyalizasyon, konuşmanın başında söylediğimiz gibi, uzun süreler başarılı olamayacaktır. Dinamik Bakanın, birçok hususta başarılı tedbirlerine şahid olduğum bakanın, bu hususta da bir geniş inceleme yaptırmasını ve bu mevzuu daha geniş, bütün unsurları ile tetkik ettirmesini ve şimdiye kadar israf edilen kaynakların israfından sarfınazar ettirmesini dilerim. Bu kaynakların ister insan unsuru itibariyle, ister maddi, fiziki unsurlar itibariyle olsun, israfının durması lâzımdır. Bunun faydalı olacağı şartlar tecrübelerle müstenidolarak tesbit edildikten sonra - çünkü epeyce bir zaman tecrübe edilmiştir - bütün Türkiye'de tatbikini sağlayacak, açık kapı bırakmadan bütün Türkiye'de tatbikini sağlayacak şekilde eğer bu sosyalizasyonun tatbiki yoluna gidilirse ancak bu suretle başarılı olacağını bendeniz müşahede etmekteyim. Bunun dışında alınacak tedbirlerin hiç birisi bunun eksikliklerini, bunun devam edecek noksanlıklarını, bunun meydana getirdiği arz ettiğim israfı önleyemeyecektir. Bu sebeple öz olarak şunu arz edeyim; bu mevzu üzerinde şimdilik daha geniş surette bir araştırma yapıldıktan sonra harekete geçilmesini bendeniz uygun mütalâa etmekteyim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Bu konuda müzakerelerin yerliği hakkında bir arkadaşımızın önergesi vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tümü üzerindeki müzakerelerin kifayetini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Erzurum
Cevat Önder

BAŞKAN — Bu önergeyi oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bir saatlik süre doldu. Fakat müsaade ederseniz şu kanun ta-

sarısının müzakeresini bitirelim. Maddelere gelinmiştir; üç maddesi vardır. Zannediyorum ki bir itiraz yoktur. («Bitirelim, bitirelim» sesleri)

Şu halde maddelere geçilmesi hususunu oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Raporda kanun tasarısının ivedilikle görüşülme teklifi vardır.

İvediliği oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

Madde 1. — 224 sayılı Kanununun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 15. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği bölgelerde, hastaların muhtacolduğu ilaç ve tedavi vasıtaları köylerde ve serbest eczanesi bulunmayan yerlerde sağlık teşkilâtınca veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczaneler ve ecza depoları tarafından 209 sayılı Kanun ve bununla ilgili yönetmelik hükümleri dâhilinde döner sermaye verilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kurumlarca temin edilir. Bu eczane ve ecza depoları ile teşekküller serbest meslek icra eden hekimlerin muayene ve tedavi ettikleri hastalara da ilaç satarlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddeyi oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin uygulanması 1982 yılına kadar bütün memlekete teşmil edilecek ve 19 ncü maddede yazılı teşekküllerde çalışan sağlık personeli de bu tarihten önce bu kanun hükümlerine tabi olacaklardır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Buyurunuz Sayın Şenyurt.

ADNAN ŞENYURT (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde ve bilhassa sağlık hiz-

metlerinin sosyalleştirilmiş olan bölgelerdeki hizmetlerin yürütülmesinde, tatbikatı realitelere daha uygun bir hale getirmek düşüncesiyle ve hakikaten gerçekçi bir görüşle hazırlanmış olan tasarının bu maddesini gayet isabetli, yerinde ve faydalı gördüğümüzü peşinen arz etmek isteriz.

İsabetini şu noktada tesbit ediyoruz; tâbir caizse ve mâzur görülürse, sayın bakanlık bu suretle, bu tedbirle bir nefes alma, aynı zamanda derlenip toparlanma imkânını elde etmiş olacaktır. Faydalı oluşu da muhakkaktır. Zira birtakım yarım tedbirlerle istenilen neticeyi elde etmek mümkün olmadığına göre, hedefe varabilmek için hangi sahaya hizmetler götürülebilecekse oranın tesbit edilmesi ve kuvvetin oraya teksif edilmesi çok daha doğru ve isabetli olurdu ki, getirilmiş olan tasarı ile bu yapılmıştır. Şimdi, bu vesile ile arz etmek istediğimiz bir husus var; sayın bakanlığın bu noktada yapması lâzımgelen işler var. Evvelâ şimdiye kadar alınmış olan mesafenin ne olduğunu gözden geçirmesi ve bundan sonra yapılacak işlerin neler olacağını da şimdiden tesbit etmesi lâzımdır. Muhterem arkadaşlar; filhakkı, ben burada sebeplerini derinliğine tahlil etmek istemiyorum, işin münakaşasına da girmek istemiyorum, 224 sayılı Kanuna göre kurulması lâzımgelen sağlık ocakları yol, mıntaka ve bu 224 sayılı Kanunun istediği şekilde, tâbir caizse noktalanmamıştır, yerli yerinde tesbit edilmemiştir. Arz ettiğim gibi eğer sebeplerini ve müşahedelerimizi arz etmek icabederse katî deliller vermek mümkündür, ama bunun teferruatına girmek istemiyorum. Şu hale göre mademki sayın bakanlık bu tedbirle bir imkân ve bir zaman kazanmıştır, o takdirde hiç olmazsa şimdiye kadar sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmiş olduğu bölgelerde bu noksanlıkları, gerek yol durumunu, gerekse 7 bin nüfus esasına göre kurulması icabedip de kurulmamış olan mıntakaların sağlık ocaklarını gözden geçirmesi gayreti içerisinde bulunmalıdır.

Sayın bakanlığa bu vesile ile hatırlatmak istediğimiz bir husus daha var; sağlık ocaklarının kurulmasındaki çalışmalar kısa bir zamana inhisar ettirilmemelidir. Kusura bakma-

sınlar, mâzur görsünler, tavsiyemiz, âcizane arzu-muz o dur, kurulacak ocakların yeri şimdiden tesbit edilmelidir. Birtakım mülâhazalarla ve alelalele hükümlerle, arz ettiğim gibi, tam yerine kurulması lâzımgelen ocakların hizmetin icabettirdiği şekilden bir başka yere kurulmasına bu suretle meydan vermemiş olurlar. Bunu böylece arz etmiş olalım.

Muhterem arkadaşlarım, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bu tedbirle bir mâzereti de kendi ihtiyarı ile, kendi isteği ile ortadan atmış durumdadır. Bundan böyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı gerek yol, gerek ilâç, gerek doktor, gerek hemşire ve sair yardımcı personel bakımından artık her gün biraz daha mâzeretini dermeyan edememek, iddia edememek durumundadır. Arz ettiğim gibi kendi ihtiyarıyla sayın bakanlık buna rıza göstermiştir. Binaenaleyh bütün bunların bir zaman içerisinde netice alınabilecek şekilde takviye edilmesi, sağlanması ve sağlık ocaklarında doktoruyla diğer personelin bulunması hususunda gereken çalışmaların gösterilmesi lâzımdır.

Arz etmek istediğim diğer bir husus da sağlık personelinin, doktoruyla beraber önlüyor tedbirler alma hususundaki gayretleri de sayın bakanlık tarafından teşvik edilmelidir, desteklenmelidir. Köyün sağlığı ile ve diğer hususlarla bu personel ilgilinmelidir.

Muhterem arkadaşlarım, tesadüfen bir kitap gördüm, sağlık hizmetleri ile ilgili idi, onu görmek istedim, karşıma çıkan kitap çok küçüktü, hayretimi sakhyamadım. Bilâhara sayfasına baktım; 10 sayfa.

Hakikaten hacmü küçük ama, içerisinde yer almış olan beş veya on kadar prensip bütün bu sağlık personeli tarafından ele alındığı ve köyle işbirliği yapılmak suretiyle bir gayret sarf edildiği takdirde sanırım ki Sağlık Bakanlığının gelecekte kendisine terettübeden, edecek olan birtakım hizmetlerden beri olmasını bu suretle sağlamak mümkün olur. O itibarla bunlara da ehemmiyet verilmesi iktiza eder.

Mâruzatımı burada hitama erdiriyorum. Bâzi hususlarda ifade edilmesi lâzımgelen cihetler vardı, ama şu anda daha fazla sizi işgal etmemek için saygılarımla, mâruzatıma son veriyorum.

BAŞKAN — Sayın Fethi Çelikbaş, ikinci madde ile ilgili olarak buyurun efendim.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Sayın Başkan, muhterem üyeler; benden evvel konuşan sayın arkadaşım Adnan Şenyurt'un da ifade ettiği veçhile, ocakların yerinin tesbit edilmesi, hizmetin lâyığı veçhile ifa edilmesi bakımından fevkalâde mühimdir.

Türkiyemizde maalesef Bakanlıklar, bölgevi hizmetlerin ihdas edilmesinde diğer Bakanlıklarla temas etmeden re'sen hareket ederler.

Halbuki hükümet içerisinde her hangi bir bölgeye bir hizmet ifa edileceği zaman ilgili Bakanlıklarla müştereken yerin tesbit edilmesi, hizmetin iyi ifa edilmesi bakımından fevkalâde olumludur. Bu sağlanamaz Türkiye'de.

Bu bakımdan ocakların yerinin tesbitinde Sağlık Bakanlığı, ocağın tesbiti ile ilgili olarak hangi Bakanlıkları görüyorsa onlarla iş birliği yaparak ocakların yeri tesbit edilecek olursa bu mahzurlar büyük ölçüde giderilebilir kanaatini taşıyorum.

Bu mâruzatım, sadece Sağlık Bakanlığı için değildir, genellikle bütün Bakanlıklar bölgevi teşkilâtını re'sen kurarlar. Dışişleri Bakanlığı da, hariçteki temsilciliğini re'sen kurarak imza toparlar.

Halbuki bu hükümet içerisinde hizmetin en iyi ifa edilmesi bakımından konuşulmalıdır, görüşülmelidir, hele ilgili Bakanlıkların teknik servisi tarafından bir koordinasyon sağlanmalıdır. Hükümet bu suretle müşterek mesuliyeti içerisinde hizmet görebilir. Bunu ocaklar bakımından temenniye şayan görüyorum; ikinci madde vesilesiyle.

Şimdi, ikinci maddenin gerekçesinde mühim bir husus yer almış bulunuyor. Daha evvelki Kanun bütün Türkiye'de sağlık işlerinin sosyalizasyonunun 1977 de bütün yurda teşmil edileceğini öngörmüş, bu mümkün olmamış, «Bu bakımdan» diyor gerekçe, «gerekli yatırımlar başarılsa bile ihtiyaç bulunan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin 1977 yılına kadar mevcut ve açılacak olan yüksek ve orta dereceli meslek okullarından mezun olanlarla karşılanamayacağı gibi yeni sisteme uygun personelin hizmet için eğitimi de tamamlanmadan tatbikat sahasının

genişletilmesi hizmetten beklenen neticeyi elde etmemizi zorlaştıracaktır.»

Ben Bakanlığ, aksıyan bir hizmetten dolayı isabetli bir teşhis koymuş olmasından dolayı, bu olması sebebiyle tebrike değer görüyorum.

Eğer hizmet aksıyorsa, oraya verilen paralar fakir bir memleket olan yurdumuzda, benden evvel konuşan bâzı arkadaşlar da temas ettiler, heder ediliyor demektir. Bina yapmak hüner değildir. Binanın yapıış maksadı ne ise o hizmete seferber edebilmek, binayı maksada uygun olarak kullanabilmek marifettir, hünerdir. Binalar yapılıyor, masraflar veriliyor, Türkiye'nin bir başka yerinde daha iyi kullanılabilecek olan bu tahsisat, buna muvazi personel yetiştirilmemiş olmasından kullanılamıyor. Bunun hiçbir faydası yok; ekonomi bakımından, sosyal hayat bakımından sadece zararı var arkadaşlar.

Fakat bu teşhise varırken bâzı müşahedeleminden hareket ederek temennide bulunmak istiyorum.

Görünen odur ki, fakültede okuyarak doktor çıkanların, bu hizmetlerde daha uzun müddet temin edilebilmesi imkânları oldukça mahdut bulunuyor. Çünkü, doktorlar dışarıya da giderek hayatlarını kazanmak imkânına sahip görünüyorlar.

Bunda ne kadar çaba gösterirsek gösterelim, geniş ölçüde, fakülte mezunu doktorların daha uzun yıllar bütün ihtiyaca cevap verecek şekilde ocaklarda vazife göstermesi imkânları mefkut gözüküyor. Gerçekçi olmak lâzım. Ama, onun alt kademesindeki sağlık memurlarında büyük imkânlar Türkiye'de mevcuttur kanaatindeyim.

Filhakika Sağlık Bakanlığının, Hükümetin 7 - 8 yıldan beri sağda, solda açtığı sağlık kolejlerinden mezun olan gençler oldukça çoktur ve maalesef Devlete hiç yük olmadan kendi parasiyle okuyanlara kadrosuzluk yüzünden çok kere Vekâlet vazife verememektedir. Bu da bir gerçek.

Şu halde, meslekin tababet olmadığı için bilmiyorum ama çok duyardım, bu sağlık ocakları konusunu, özel karakterde tababetin pratisyen hekim dediği ihtisas sahibi olmıyan fakat maaş bakımından o ayarda tahsisat ve

maaş alabilecek olan seviyeye kavuşturmak suretiyle pratisyen hekimlerle yürütmeyi isabetli telâkki ederim. Meslekim değil, sadece bir temenni olarak arz ediyorum.

Bu, fakülte mezunu olan üst kademedeki hekimler için, ama memleketimizin öyle yerleri vardır ki bir sağlık memuru dahi orada büyük hizmetler ifa edebilir. Memleketimizde sağlık memurları tedarik etmek imkânı vardır ve sağlık kolejlerine daha fazla miktarda öğrenci alarak yetiştirmek imkânı mevcuttur ve bunları, dış memleketlerde hayatlarını kazanması da mümkün olmadığı için, ister istemez sağlık ocaklarının bulunduğu yerlerde vazife kabul etme durumunda olan kişilerdir.

Bu bakımdan ayrıca bir eğitim sistemine de tabi olmak lâzımgeleceğine göre, gerekcede hayal etmiyelim, gerçekçi olalım, bir merkez siklet kurarak bu sosyalizasyon hizmetinde, sağlık işlerinin sosyalizasyonu hizmetinde temel üst kademedeki pratisyen hekimler, fakat alt kademedeki sağlık kolejinden mezun, yetişmiş, özel eğitim görmüş personelle ideâl neticeye varmak elbette mümkün değildir, ama bugünkü neticeden çok daha iyisine ulaşmak kabildir kanaatiyle böyle bir istikamet verelim diye uygun görürüm.

Ve ümid ederim ki, Bakanlık kendileri de tatbikattan geniş şeyler biliyorlar. Her zaman başlarını da ağrıyıyoruz, bu sağlık kolejleri konusunda ne ise, o verilecek özel eğitim. Onu da vermek suretiyle, hakikaten yurdun pek çok yerlerinde gayet basit hastalıklardan büyük ölümler olabilmek, cehaletin inzimamıyla, tedavi usullerini bilmemek yüzünden. Biraz bu yolda işi yürütmenin tedbirlerinin üzerinde durmak mümkün olabilirse, hakikaten yurtta sağlık işlerinin ideal şekli olan, bütün yurtta aynı ölçüler içerisinde sosyalleştirilmesine doğru emniyetli adımlar atmak imkânı olabilir kanaatini taşıyorum.

Bu 2 nci madde vesilesi ile bakanlık böyle bir hizmet teşebbüsünde bulunursa tahmin ederim ki, hizmet daha isabetli ve daha verimli olarak neticelenecektir. Aksi takdirde gerekcede de ifade edildiği veçhile, bugüne kadar yapılan tatbikatın, ödenen tahsisat ve harcanan emeklerle mütenasib olmadığı meydandadır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Nihat Diler, 2 nci madde ile ilgili olarak buyurunuz.

Y. T. P. GRUPU ADINA NİHAT DİLER (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Sağlık Bakanı Bakanlık vazifesini deruhde ettikten itibaren sağlık hizmetlerini, mizacı itibariyle, sürat ve isabetle tedvir etmektedir. Mevcudolan kanundaki aksaklıkları gidermek için de Yüksek Huzurlarınıza bu kanun tasarısını getirmiş bulunmaktadır. Kendilerini tebrik ederim.

2 nci madde, Sayın Bakanın enerjik tabiatının espirisi ile hazırlanmış bir maddedir ve ihtiyaca cevap verecek durumdadır. Bu bakımdan madde yerinde kaleme alınmıştır.

Ancak benim üzerinde durmak ve görmek istediğim husus, çalışan sağlık personelinin de bu tarihten önce bu kanunun hükümlerine tabi olup olmayacaklarıdır. Bugüne kadar sağlık personeli denildiği zaman ebe, hemşire, doktor nazarı dikkate alınmış, bu personelin haricinde sağlık hizmetlerinin görülmesinde ebe, hemşire, doktor kadar hizmeti geçen büro memurları ve diğer müstahdemler sosyalizasyona gitmenin avantajlarından istifade edememişlerdir. Acaba, çalışan sağlık personeli denildiği zaman büro memurları ve diğer müstahdemler de, yani sağlık hizmetlerinin görülmesinde asgari doktor, ebe, hemşire kadar hizmetleri dokunan büro personeli de bundan istifade edecek midir? Bu husus müphemdir, onun için söz aldım.

Eğer bunlar da dâhil edilirse şüphesiz ki, bir adaletsizlik giderilmiş olacaktır. Bu bakımdan da Sayın Bakanı tebrik ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz isteyen? Yok.

Maddeyi tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Kanununun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar, vazifeye başladıkları günden itibaren mukavele imzalamaya mecburdurlar.

Bu mukavele 1 yıldan az, 3 yıldan fazla olmaz.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukavelenin yenilenmeyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydiyle mukavele her zaman için fesih edilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenlerin mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.

BAŞKAN — Bu madde ile ilgili olarak Sayın Abdülbâri Akdoğan buyurunuz efendim.

ABDÜLBÂRİ AKDOĞAN (Ağrı) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ben de sözlere evvelâ Sayın ve kıymetli Bakanımıza teşekkürlerimi arz etmekle başlayacağım. Zira, geri kalmış bir bölgenin milletvekili olarak, sosyalleştirme bölgesi içinde bulunduğumuz halde, kendilerinin de gayet iyi bildikleri cihetle ancak nöbetleşe şekilde Ağrı ve Doğu illerimize doktorlar gönderilmektedir. Bu doktorlarımız ancak bir ay kadar müddetle kalabilmekte, binlerce çeşitli hastalığa mustarip olan vatandaş böylece halihazırda hastane kapılarında doktorsuzluk yüzünden sürünmektedirler.

Bu 3 ncü madde tamamen bir mukavele ceasını getirmekle değerli doktorlarımızı ve Sağlık Bakanlığının teşkilâtını vatandaşın yanında olarak, severek, bilerek hizmet etme imkânını sağlayacaktır. Her ne kadar içerisinde zorlayıcı bâzı hükümler getirmekle beraber, buna rağmen değerli Türk doktorlarını hizmete davet etmektedir.

Yalnız bendeniz Sayın Bakanımızdan ve Komisyonundan şunu rica edeceğim; 1982 yılına kadar Türkiye'nin bütün halinde sosyalleştirme şekline geçtikten sonra acaba halihazırda devlet teşkilâtında çalışan 3 bin doktorunu, Tür-

kiye'nin 10 bin doktorunu bu tarafa yani sosyalleştirme bölgelerine bugünden itibaren daha fazla aktarmak için para yönünden, bugün farz muhal Doğuda Ağrı ilinde 3 500 - 4 000 lira alan bir doktorumuzun maaşını 7 000 - 8 000 liraya çıkarabildikleri takdirde bu mukavele esaslarının ben yürütülebileceğine kaaniim.

Gerek Sayın Bakanımız gerek Komisyon Başkanımız burada izah sadedinde lütfedip benim hem bu dileğimi hem de sorumu cevaplandırırlarsa minnettar kalacağım. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, açık oylamaya iştirak etmemiş olan arkadaşlarımızın lütfen oylarını kullanmalarını rica ederim. Kupa kürsünün önündedir.

Efendim, şimdi söz sırası Sayın İşgüzar'ındır, buyurunuz.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar.

Kanun tasarısının 3 ncü maddesi üzerindeki, daha doğrusu kanunun 24 ncü maddesinin değişikliği üzerindeki görüşlerimizi kısaca arz etmek istiyorum. Esasında, bu kanun maddesinin esbabı mucibesinde personelin, mukavele ile 3 sene müddetle mecburi olarak çalıştırılması halinde istenilen elemanların bulunmasının mümkün olmadığı dikkate alınmak suretiyle bu sürenin bir yıla indirilmesi lâzımgeldiği düşüncesi hâkim olduğu için bu madde değişikliğe tabi tutulmuştur. Bu, yerinde bir tedbir olarak düşünülebilir ve biz bu kanunun bu maddesini yerinde görmekle beraber, muvakkat bir tedbir olarak da telâkki etmekteyiz. Mecebenin esasında yatan problemler, nedenler ortadan kaldırılmadığı müddetçe bir yıla da düşürsek, tahmin ederim ki, bir yıllık müddet için bile geri kalmış ve sosyalize edilmiş olan bölgelerde çalışacak tabiblerin bulunması da mümkün olmayacaktır. Çünkü, bugün takibedilen, bilhassa tabbiyeden mezun olan, uzun, yorucu tahsil hayatını geçirmiş olan insanların hastanelerde olsun, sosyalize edilen mıntakalardaki hastanelerde olsun, bunlara adalet ve nasafet kaidelerine uygun bir ücret politikasının takibedilmesi bu bir yıllık müddetin de verimli olmayacağını ortaya çıkaracaktır. Büyük şehirlerimizden tutunuz, ki diğer şehirlerdeki Devlet Hastanelerinde bazı büyük hastanelerde çalışan doktorlar arasında bazan beş ayrı sınıfın

ayrı ayrı ücret aldıkları, aynı işi gören doktorlar arasında farklılığın bulunduğunu, Devlet Hastanesiyle yine bu memleket içerisinde tedavi imkânlarını elinde tutan İşçi Sigortaları Hastanelerinin arasındaki farklılığın da ortadan kaldırılmadığı müddetçe, bu kanun maddesi bu kanun maddesi iyi olarak, iyi niyetle hazırlanmış olmasına rağmen, istenilen faydayı sağlayamayacaktır.

Bunun dışında, bir arkadaşımızın da işaret ettiği gibi, Tıp Fakültesinden mezun olanların dışında ebeler, hemşireler, sağlık hizmetlerine yardımcı olan diğer elemanların da tıp mesleğinde tatmin edici şekilde ve sosyal adalete uygun, farklı olmamak kayıt ve şartıyla, dengeli bir ücrete kavuşturulması lâzımgelmektedir. Bunlar yapılmadan bizim kanaatimiz bu maddenin değiştirilmesi halinde dahi istenilen netice alınmayacaktır. Kaldı ki, dışarıdan memleketimize dönmek isteyen tabiplerin bile yurdumuza geldiği zaman bunların ihtisasları, yaptıkları hizmet dikkate alınmaksızın Devlet Personel mevzuatı içerisinde mütalâa edilmek suretiyle daktiloya verilen ücretlerin bunlara teklif edilmiş olması keyfiyeti, bunların yurda gelmesini de önlemektedir. Kaldı ki, tabiplere verilen kıymet cemiyetten gelmektedir, dağ başındaki bir çobana iğne yapan, ya da onu muayene eden bir tabibe bir çoban bile bir koyun keser, halbuki hiçbir mesleğe bu rağbet gösterilemez. İnsan sağlığı bakımından en önemli olan bir sınıf olarak telâkki ettiğimiz tabiplerin durumları esaslı bir şekilde ele alınmaksızın, bu şekildeki kanun maddeleri bize fayda sağlamayacaktır.

Bu bakımdan, bendeniz bu noktaya işaret ettikten sonra maddenin son fıkrasında yer alan bir noktaya da temas etmek istiyorum. O da şu; «Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenlerin mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar.» Doğrudur. Bu, hukuk tekniğine ve kanun anlayışına uygundur. Ancak, «Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.» bu kısmı ben anlamakta güçlük çekmekteyim. Esasında tabip bulamadığımız için mukaveleli tabip çalıştırmak istediğimiz illerde, ayrılmış

olsa bile bunların orada çalıştırılmış olması ve yahut da çalışmalarına müsaade edilmesi cemiyetin menfaatinde, sağlık hizmetlerinin lehi nedir. Bu noktayı ben bilhassa yerinde görmüyorum. Neden ve hangi maksatla bunun kaleme alınmış olduğunu da yine anlamakta güçlük çekiyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Adnan Şenyurt.

ADNAN ŞENYURT (Erzurum) — Muhterem arkadaşlar, sosyalizasyon bölgesinde doktorların 3 sene müddetle kendilerini bir mukavele ile tahdidetmemeleri düşüncesinden mülhem olarak çok defa hizmete itibar edilmediği esbabı mucibesinden hareket edilmek suretiyle bunun bir seneye indirilmesi derpiş edilmiş ve bu suretle bu bölgelerde daha fazla doktor istihdam edileceği kanaatine varılmıştır.

Bendeniz hemen arz etmek isterim ki; bu şekildeki tedbirle Sağlık Bakanlığı düne göre belki biraz daha doktorları çekingen ve mütereddit bir halde bulabilecektir. Filhakika madde bu haliyle gayet ağırdır. Adeta bir ceza şeklidir. Bu maksatla hazırlanmıştır. Onları bu ceza ile bir nevi tehdidetmek suretiyle, tehdit tâbiri pek de uygun olmuyor, ama altında yatan bu, netice itibariyle mkuaveleyle riayet etmediği takdirde böyle bir ceza ile karşılaşacağı - zannen de olsa - ifade edilmektedir.

Her hangi bir sebeple, bir mücbir sebeple şu veya bu suretle bir sene sizmet yapamıyacak kimsenin oradan ayrılması halinde bir kamu müessesesinde iş alamaması ağır bir ceza niteliği taşımaktadır. Ayrıca, sayın arkadaşlarımızın ifade ettikleri gibi, daha önce çalışmış bulunduğu bölgelerde veya vilâyetlerde kendilerine iş verilmemesi, yine hukuk bakımından da kolay kolay bağdaştırılabilir bir keyfiyet değil. Filhakika meselâ arz etmek icabederse Anayasanın 40 ncü maddesi, çalışma ve sözleşme hürriyetinden bahsediyor; «Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir.» diyor.

Ayrıca, cezaların şahsiliği, diye bir prensip var. Siz bu suretle, her hangi bir sebeple, belki mücbir sebeple bu mukaveleyi feshetmiş olan doktoru, kamu hizmetinde veya daha önce iş vermiş olduğu bir vilâyette, bir ilde çalıştırmaz iseniz o zaman, kendisinin geçindirmekle mükellef olduğu kimseleri de cezalandırma ihtimalini

göze almışsınız demektir. Bunu bendeniz böyle anlıyorum.

Şu halde, cezaların müessiriyeti ve onun tesiri, ağırlığında değil, zihinlerde bu cezadan kaçınmama şeklinde bir iz bırakmamakla mümkündür. Kısaca hülâsa ettiğim bu sebeplerle Sayın Bakanlığın gelecekte, bundan önceki zamanlara nisbeten daha da fazla güçlük çekmesi muhtemeldir. Ayrıca, hukuk bakımından da bunu bağdaştırmak pek mümkün görünmüyor. O itibarla, mukaveleyle riayet etmeyen doktorun, bu sebeple işinden ayrılması halinde kendisine muhik, uygun bir tazminat yükletilmesi çok daha uygun olur ve maddeyi de gerçeklere uygun bir şekilde vaz'etmiş oluruz kanaatindeyim. Aksi halde, daha önce çalışmış olduğu hiçbir ilde çalıştırılmıyacak, kamu hizmetinde bulunmıyacak, bu gibi şeyleri kolay kolay, yarımın endişesiyle üzerine hizmet alamıyan, hizmet görmek istemiyen kimseler çıkabilir ve dolayısıyla madde ile istenilen netice de hâsıl olmamış bulunur. Bunu arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, açık oylarımıza sunduğumuz tasarının açık oylama muamelesi bitmiştir. Kupayı kaldırıruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Muslihiddin Gürer'indir.

Bu arada, Aziz Zeytinoglu ve Kemal Demir arkadaşlarımız da söz istediler. Yazdım efendim.

MUSLIHİTTİN GÜRER (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım, müzakeresini yapmakta olduğumuz 3 ncü madde, tamamıyla doktorlarımızın mukaveleleriyle ilgili hükümlere dayanmakta ve 224 sayılı Kanununun 24 ncü maddesinin ahkâmına göre, bu tasarıyla asgari bir sene ve âzami üç sene olmak üzere madenin tedvinini öngörmektedir. Halbuki bundan evvel bir doktor üç sene üzerinden mukaveleyle bağlanıyordu. Fakat bu üç senenin mahzurları gözüktüğü için bunun ıslahı yoluna gidilmiş ve dolayısıyla bu madde tedvin edilmiştir.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu her şeyden evvel iyi bir personel rejimine bağlı olması lâzımgelen bir maddedir. Eğer, bugün niçin Şarkta doktor yok, bugün neden doktorlarımız memleketin en uca köşelerine gitmiyor dediğimiz zaman, - bunun münakaşasını ariz ve amik

yapmak mümkündür - bugün doktorlarımızın haricte bulunmaları ve bu vazifelere iltifat etmemelerinin bir sebebi, maddi yöndür. Bu da kendi zaviyelerinden olduğuna göre, şahsan kanaatimiz odur ki, bu kadar uzun tahsil yapmış ve hakikaten memlekette yetişmiş güzide bir eleman olan doktorlarımız arasında, ilk hareket noktaları madde olmadan evvel vatan bayrağının dalgalandığı her yeri kendi toprağı bilmek suretiyle, vazife vermesini ve Devletimizin bu dar bütçesi içerisinde, Devletin kendine verebildiği âzami maddi yönü ele almak suretiyle görev ifa etmesini gönlümüz çok arzu ederdi. Ama şu kanunun müzakeresi dolayısıyla görülmektedir ki, bugünkü ortam, Türkiye'de - eğer sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu 15 senede yetişmiyor da 20 seneye çıkartıyorsak - bu, doğrudan doğruya maddi unsurdur, ilgili tabiplerin buna kâfi derecede ilgi göstermemelerinin bir neticesidir.

Şimdi, bu maddede işte bu şekil nazarı itibare alınmak suretiyle 3 senelik müddetin mahzuru göz önünde bulundurulmuş ve asgari 1 sene ve âzami 3 sene üzerinden bir mukavele yapmak suretiyle vazife görmeleri derpiş edilmiştir. Ve saniyen mukavelelerin feshi için de ihbar müddeti tanınmış, - eğer mukavele hitamından bir ay evvel ihbar edildiği takdirde - mukavelelerin feshi de öngörülmüştür.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, vatan bizim olduğuna göre ve burada vazifeyi yapacak arkadaşların bu vazifeyi deruhde ederken maddi yönlerini nazarı itibara almak çok iyi bir durumdur. Yalnız, tatbikatta arkadaşlarımızın endişesi olmaması gerekir. Arkadaşlarımız bu son fıkra üzerinde hassasiyetle durdular. Dedi ki; «Bu husus çalışma hürriyetine, hattâ Anayasamıza aykırıdır. Her arkadaş vazife görmemiş olsa dahi bunu hiçbir zaman Sağlık Vekâleti bir sene için bile olsa, işinden men etmeye yetkili olmaması lâzımdır, buna maddi tazminat yükliyelim.»

Şimdi muhterem arkadaşlarım, arasında her mukavelelerin hukukan mutlak bir cezai şartı olacaktır. Bundan da tabii bir hâdise hukukta olmamaktadır. Ama bu cezai şartın ne olması iktiza ettiği ise, işte o zaman bunun münakaşa noktası doğmaktadır. Şimdi, bir doktor arkadaş tayin edildiği yere keyfi olarak gitmezse - ki, benim maddeden anladığım budur keyfilik un-

suru olacak - ona Sağlık Vekâleti, «sen niçin gitmedin, sen niçin vazifeni terk ettin» diye bir sene hak mahrumiyetini bu kanunla getiriyor. Bunu, bundan evvelki çalıştığı vilâyetlerde olsun veyahut da yeni iş taleplerinde olsun, bu hakkı getiriyor. Şimdi, buradaki sebep bir mecburiyet ifade ediyorsa, mutlak olan bir şey varsa, en tabii hukuk kaidesi olarak o arkadaşın ilgili mercilere gideceği ve itiraz hakkını kullanacağı bu maddenin altında yatmakta olduğu kanaatini taşımaktayım.

Ama biz böyle bir madde ile sayet Sağlık Vekâletine bu yetkiyi tanımayacak olursak, o zaman Sağlık Vekâleti mukavele yapmış olduğu doktorları kendi inisiyatifi içinde değil, onların inisiyatiline tabi olmak suretiyle çalıştırmak veya çalıştıramamak gibi bir durumda kalır ki, işte esas korkulacak nokta, şahsi kanaatime göre, budur. Onun için bu 24 ncü maddeyi tahfif eden ve dolayısıyla onun müntesiplerinin, mukavele yapanların lehine değiştiren tasarıdaki bu hususun aynen dercedilmesinde büyük faydalar gördüğümü huzurunuzda arz ederken, bugün 10 bin doktoru bulunan Türkiye'de ancak 3 bininin resmî sektörde çalıştığı nazarı itibara alındığı zaman sağlık hizmetlerimizin ve devletlerin baki olmasında esas olan insan unsurunun en iyi şekilde organize edilmesi lâzımgeldiği kanaatıyla bu maddenin aynen kabulünde büyük fayda görmekteyim.

Yüksek Heyetinizi hürmetlerimle selâmlıyorum.

BAŞKAN — Sayın Aziz Zeytinoglu, buyurun.

AZİZ ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; tümü üzerindeki konuşmalarında da bu maddenin aksak taraflarını arz etmiştim. Yine arz edeceğim.

Bu maddenin bilhassa son fıkrası memleketimiz için zararlıdır. Bir defa, mukavele yapılıyor. Mukavele yapılırken, mukaveleli demek, gayet tabii iki taraf da mukaveleyi fesh ettiği takdirde, birbirlerine tazminat yüklediği kısımlar da muhakkak ki, vardır. Hem tazminatını alacaksınız, hem de onu işten men edeceksiniz. Bu olmaz, iki ceza olmaz. Binaenaleyh mukavele yapıldıktan sonra, doktor mukaveleyi fesh ettiği takdirde mukaveleyi yapan ona tekrar iş vermiyebilir, kamu sektöründe iş vermiyebilir. Onu anlarım, ama serbest sektörde iş vermeme-

si doğru değildir. Bilhassa bir ilde değil, birkaç ili dolayan bir doktora o illerde iş yapma imkânı vermiyorsunuz.

Arz ettim, 200 bin nüfuslu Eskişehir Belediyesiinde bugün doktor yok. Serbest sektördeki doktorlar ancak ölüm vakalarında gidip ölüm raporu veriyorlar. Bunu da men edince halimiz ne olacak? İşte bu bakımdan diyorum ki; doktorlarla bir defa mukavele yapıyorsunuz, mukavelede tazminat hükmünü, gayet tabii koyacaksınız, şartlarınızı koyacaksınız, fesh edildiği takdirde ona kamu hizmetinde tekrar bir iş vermeyin, çünkü sizinle yapılan mukaveleyi bozmuş bir kimseye siz tekrar iş vermiyebilirsiniz, ama, serbest sektöre mâni de olamazsınız.

İşte bu cihetle bilhassa aksak gördüğüm için tekrar söz aldım. Ve bunun için de Başkanlığa bir takrir takdim ettim. Bu son fıkra dahi: «ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.» hükmünün çıkarılması çok yerinde olur, kanaatindeyim. Hürmetlerimle arz ederim.

BAŞKAN — Efendim, bu madde hakkında başka söz isteyen? Yok.

Şimdi, bu madde hakkında verilmiş iki tane önerge var. Bu önergelerden birisi Sayın Aziz Zeytinoglu'nun, diğeri de Sayın Hilmi İşgüzar arkadaşımızdır. İkisi de aynı mahiyettedir. İkisi de biraz evvel Sayın Zeytinoglu'nun ifade ettiği gibi son fıkrasının, son cümlesinin tayyi talebidir.

Önergeleri okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

3'ncü maddenin son fıkrasındaki:

«ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.» kısmının çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir

Aziz Zeytinoglu

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkındaki 224 sayılı Kanununun 24'ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının son fıkrasından; «ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir

yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.» kaydının çıkarılmasını arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Sinop

Hilmi İşgüzar

BAŞKAN — Bu iki takrir de aynıdır. 3'ncü maddenin son fıkrasındaki; «Ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.» cümlesinin tayyi istenmektedir.

Komisyon buna katılıyor mu?

PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KEMAL DOĞAN SUGUN (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Bu önergelerin ikisini birlikte Meclisin oyna sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şu halde 3'ncü maddeyi oyunuzaya sunuyorum.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — 224 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici madde — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan sağlık ve yardımcı sağlık personeli de değişik 24'ncü madde hükümlerinden faydalanırlar.

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz isteyen var mı? Yok..

Maddeyi tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bu kanunu yürütmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü hakkında söz isteyen?.. Yok.

Tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Muhterem arkadaşlarım, daha evvel açık oylarınıza arz etmiş olduğumuz;

Silâhlı Kuvvetlerde kadro dışı edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan malzemelerin satılması, devredilmesi veya hibe edilmesi ve eğitim görecek yabancı silâhlı kuvvetler personeli hakkında kanun tasarisının açık oylamasına (238) sayın üye iştirak etmiş, (233) kabul, (2) ret, (3)

çekinse oy kullanılmıştır. Tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir.

Vakit geçmiştir. Daha evvel almış olduğumuz karar gereğince 28 Nisan Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 18,25

Silâhlı Kuvvetlerde kadro dışı edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan malzemelerin satılması ,devredilmesi veya hibe edilmesi ve eğitim görecekt yabancı Silâhlı kuvvetler personeli hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu.

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 238
Kabul edenler : 233
Reddedenler : 2
Çekinsemler : 3
Oya katılmıyanlar : 206
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA	ANTALYA	Fethi Çelikbaş	Nafiz Giray
Hasan Aksay	Hasan Akçalıoğlu	BURSA	ERZURUM
Ali Bozdoğanoğlu	İhsan Ataöv	Sadrettin Çanga	Turhan Bilgin
Kemal Çetinsoy	Hasan Fehmi Boztepe	Nilüfer Gürsoy	Nihat Diler
Turhan Dilligil	Rafet Eker	Cemal Külâhlı	Necati Güven
Ahmet Topaloğlu	Ahmet Torgay	Kasım Önadım	Ahmet Mustafaoğlu
Tahir Yücekök	ARTVIN	Mustafa Tayyar	Cevat Önder
ADİYAMAN	Sabit Osman Avcı	Mehmet Turgut	Nihat Pasinli
M. Arif Atalay	Mustafa Rona	Ahmet Türkel	Adnan Şenyurt
Süleyman Arif Emre	AYDIN	ÇANAKKALE	ESKİŞEHİR
Ali Turanlı	Sinan Bosna	Cihad Baban	Hayri Başar
AFYON KARAHİSAR	Yüksel Menderes	Refet Sezgin	Seyfi Öztürk
Mustafa Akalın	Nahit Mentеше	ÇANKIRI	Ertuğrul Gazi Sakarya
Osman Atillâ	Kemal Ziya Öztürk	Dursun Akçaoğlu	Aziz Zeytinöğlu
Mehmet Göbekli	M. Kemal Yılmaz	Tahir Akman	GAZİANTEP
Şevki Güler	BALIKESİR	Nurettin Ok	Kâmil Ocak
Ali İhsan Ulubahşi	Adnan Akın	ÇORUM	Naşit Sarıca
AĞRI	İbrahim Aytaç	Hilmi İncesulu	Mahmut Uygur
Abdülbâri Akdoğan	Cihat Bilgehan	İhsan Tombuş	İlüseyin Yılmaz
Nevzat Güngör	Ahmet İhsan Kırmılı	Arslan Topçubaşı	GİRESUN
AMASYA	Mevlüt Yılmaz	Ahmet Uysal	Nizamettin Erkmen
Nevzat Şener	Mehmet Zeki Yüecetürk	DENİZLİ	İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Celâlettin Topala	BİLECİK	Mehmet Salih Baydil	GÜMÜŞANE
Kâzım Ulusoy	Şadi Binay	Zafer Nihat Özel	Sabri Özcan San
ANKARA	BİNGÖL	Remzi Şenel	Sabahattin Savacı
Orhan Alp	M. Emin Gündoğdu	Âtîf Şohoğlu	HAKKÂRİ
Kemal Bağcıoğlu	Cemal Yavuz	DIYARBAKIR	Ali Karahan
Hüseyin Balan	BİTLİS	Abdüllâtif Ensarioğlu	HATAY
Ali Rıza Çetiner	Cevdet Geboloğlu	EDİRNE	Sabahattin Adalı
Musa Kâzım Coşkun	BOLU	İlhami Ertem	Talât Köseoğlu
Ahmet Dalli	Ş. Nihat Bayramoğlu	ELÂZİĞ	Şemsettin Mursaloğlu
Orhan Eren	Halil İbrahim Cop	Ömer Eken	İSPARTA
Recai Ergüder	Ahmet Çakmak	Samet Güldoğan	Ali İhsan Balım
Zühtü Pehlivanlı	Hami Tezkan	Kevni Nedimoğlu	Süleyman Demirel
Hasan Türkay	BURDUR	ERZİNCAN	
Mustafa Kemal Yılmaz	İ. Hakkı Boyacıoğlu	Hüsamettin Atabeyli	

İÇEL
 Mazhar Arıkan
 Kemal Ataman
 Celâl Kılıç
İSTANBUL
 Hüseyin Ataman
 Tekin Erer
 Nuri Eroğan
 Muhiddin Güven
 A. Coşkun Kırca
 Orhan Seyfi Orhon
 Osman Özer
 Kaya Özdemir
 Ahmet Tahtakılıç
 Osman Nuri Ulusay
 Mehmet Yardımcı
İZMİR
 Şevket Adalan
 Şükrü Akkan
 Mehmet Ali Aytaş
 Şeref Bakşık
 Muzaffer Döğemeci
 Osman Zeki Efeoğlu
 Hüsamettin Gümüşpala
 İhsan Gürsan
 Settar İksel
 Şinasi Osma
 Enver Turgut
KARS
 Lâtif Aküzüm
 Abbas Ali Çetin
 Cengiz Ekinci
 Celâl Nuri Koç
 Muzaffer Şamiloğlu
 Osman Yeltekin
KASTAMONU
 Ahmet Şevket Boheça
 Sabri Keskin
 Osman Zeki Oktay
 İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
 A. Atif Hacıpaşaoğlu
 Feyyaz Köksal
 Vedat Âli Özkan
KIRKLARELİ
 Mehmet Atagün
KIRŞEHİR
 Mehmet Güver
 Süleyman Onan
KOCAELİ
 Sedat Akay
 Süreyya Sofuoğlu
 Şevket Ustaoglu
KONYA
 Bahri Dağdaş
 Hasan Dinçer
 M. Ziyaeddin İzerdem
 M. Necati Kalaycıoğlu
 Yunus Koçak
KÜTAHYA
 Ahmet Can Bilgin
 Mesut Erez
 Mehmet Ersoy
 İsmail Hakkı Yıldırım
MALATYA
 Hüseyin Doğan
MANİSA
 Neriman Ağaoglu
 Ertuğrul Akça
 Muammer Dirik
 Mustafa Ok
 Nahit Yenişehirlioğlu
MARAS
 Veysi Kadioğlu
 Enver Kaplan
MARDİN
 Esat Kemal Aybar
MUĞLA
 Adnan Akarca

İzzet Oktay
 Turan Şahin
 İlhan Tekinalp
MUŞ
 Kâmil Özseriyıldız
NEVŞEHİR
 İbrahim Boz
NİĞDE
 Yaşar Arıbaş
 Oğuzdemir Tüzün
ORDU
 Ata Bodur
 Feridun Cemal Erkin
 Ferda Güley
 Şadi Pehlivanoglu
 Kemal Şensoy
RİZE
 Erol Yılmaz Akçal
 Mazhar Basa
 İsmail Sarıgöz
 Cevat Yalçın
SAKARYA
 Kadri Eroğan
 Muslihiddin Gürer
 Serafettin Paker
SAMSUN
 Ala Fuat Alişan
 Melâhat Gedik
 Salâhattin Kılıç
 Osman Şahinoğlu
 Süreyya Uluçay
 Bahattin Uzunoglu
 Şevki Yücel
SİİRT
 Misbah Oğan
 Hüseyin Hüsnü Oran
SİNOP
 Hilmi İşgüzar
 Mustafa Kaptan

SİVAS
 Nasuh Nazif Arslan
 Gıyasettin Duman
 Tevfik Koraltan
 Cevad Odyakmaz
 Gültekin Sakarya
 Tahsin Türkay
TEKİRDAĞ
 İlyas Demir
TOKAT
 M. Şükrü Çavdaroglu
 Osman Hacıbaloglu
 Bedrettin Karaerkek
 Osman Saraç
 İrfan Sohmazer
TRABZON
 A. İhsan Birincioğlu
 Selâhattin Güven
 Hamdi Orhon
 Ahmet Şener
 Osman Turan
TUNCELİ
 Kenan Aral
URFA
 Necmettin Cevheri
 Cemal Güven
 Hüsamettin Köran
 Ramazan Tekeli
UŞAK
 Orhan Dengiz
 M. Fahri Uğrasızoglu
VAN
 Kinyas Kartal
YOZGAT
 Nuri Kodamanoglu
 Turgut Nizamoglu
ZONGULDAK
 Cahit Karakaş
 S. Tekin Müftüoglu
 Kemal Doğan Sungun

[Reddedenler]

NİĞDE | **SAMSUN**
 Mehmet Altınsoy | Yaşar Akal

[Çekinseler]

EDİRNE | **ERZURUM** | **TUNCELİ**
 Ahmet Bilgin | Gıyasettin Karaca | Hasan Ünlü

[Oya katılmayanlar]

ADANA
 Mahmut Bozdoğan
 Kasım Gülek
 Ali Karei
 Kemal Samiibrahimoğlu
 İbrahim Tekin
 Bekir Tünay
ADIYAMAN
 Nazım Bayıllıoğlu
AFYON KARAHİSAR
 Murat Öner
 Muzaffer Özdağ
AĞRI
 Kasım Küfrevi
AMASYA
 Ahmet Demiray
ANKARA
 İsmail Rüşti Aksal
 Osman Bölükbaşı
 İ. Sıtkı Hatipoğlu
 Rıza Kuas
 Emin Paksüt
 İlyas Seçkin
 H. Turgut Tokar (B.)
 Alparslan Türkeş
 Ahmet Üstün
ANTALYA
 Hüseyin Avni Akın
 (Yüzbaşı)
 Osman Zeki Yüksel
ARTVIN
 Turgut Altunkaya
AYDIN
 Mustafa Şükrü Koç
 Reşat Özarda
 İsmet Sezgin
BALIKESİR
 Enver Güreli
 Fennî İslımyeli
 Süreyya Koç
 Mesut Ozansü
 Cihat Turgut
BİLECİK
 İsmail Selçuk Çakıroğlu
BITLİS
 Zarife Koçak
BOLU
 Kemal Demir

Hasan Özcan
BURDUR
 Faik Kırbaşı
BURSA
 Barlas Küntay
 İbrahim Öktem
 Ö. Doğan Öztürkmek
 Bahri Yazır
ÇANAKKALE
 Ahmet Nihat Akay
 Muammer Baykan
 Şefik İnan
ÇANKIRI
 Mehmet Ali Arsan
ÇORUM
 Abdurrahman Güler
 Hasan Lâtiî Sarıyüce
 Nejdîet Yücer
DENİZLİ
 Fuat Avcı
 Muzaffer Karan
 Hüdaî Oral
DIYARBAKIR
 Yusuf Azizoğlu
 Metin Cizreli
 Hasan Değer
 Tarık Ziya Ekinci
 Recaî İskenderoğlu
 Feyzi Kalfagil
EDİRNE
 Nazmi Özogul
 Türkân Seçkin
ELÂZİĞ
 Nurettin Ardıçoğlu
 Kemal Satır
ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Âdil Sağırroğlu
ERZURUM
 İsmail Hakkı Yıldırım
ESKİŞEHİR
 Mehmet İsmet Angı
 Şevket Asbuzoğlu
GAZİANTEP
 Ali İhsan Göğüş
 Hüseyin İncioğlu
 Süleyman Ünlü

GİRESUN
 Kudret Bosuter
 Ali Cüceoğlu
 M. Kemal Çilesiz
 Ali Köymen
GÜMÜŞANE
 Necati Akagün
 Ali İhsan Çelikkan
HATAY
 Abdullah Cilli
 Yahya Kanbolat
 Reşat Mursalıoğlu
 Hüsnü Özkan
ISPARTA
 İrfan Aksu
 Tahsin Argun
İÇEL
 Burhan Bozdoğan
 İsmail Çataloğlu
 Kadir Çetin
 C. Sadık Kutlay
İSTANBUL
 Çetin Altan
 Sadun Aren
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç (B.)
 Orhan Birgit
 Ali Esat Birol
 Ferruh Bozbeyli
 (Başkan)
 Nurettin Bulak
 Orhan Erkanlı
 Mustafa Ertuğrul
 Orhan Eyüboğlu
 M. Mustafa Gürpınar
 Abdurrahman Şeref Lâç
 İlhami Sancar
 Fuad Sirmen
 İ. Hakkı Tekinel
 Reşit Ülker
 Aydın Yalçın
İZMİR
 Ali Naili Erdem
 Arif Ertunga
 Nihad Kürşad (B.)
 Cemal Hakkı Selek
 Mustafa Uyar
 Lebit Yurdoğlu

KARS
 Sevinç Düşünsel
 Turgut Göle
 Âdil Kurtel
KASTAMONU
 A. Muzaffer Akdoğanlı
 Adil Aydın
 Âdil Toközlü
KAYSERİ
 Mehmet Ateşoğlu
 Fehmi Cumalıoğlu
 Turhan Feyzioğlu
 Cengiz Nayman
 Mehmet Yüceler
KIRKLARELİ
 Arif Hikmet Güner
 Mehmet Orhan Türkkau
 Hasan Tahsin Uzun
KIRŞEHİR
 Memduh Erdemir
KOCAELİ
 İsmail Arar (Bşk.V.)
 Nihat Erim
KONYA
 Lütfi Akdoğan
 Selçuk Aytan
 İhsan Kabadayı
 İsmet Kapısız
 Mekki Keskin
 Nazif Kurucu
 Seyit Faruk Önder
 Fakih Özfakih
 Faruk Sükan (B.)
 Vefa Tanır
 Sait Sma Yücesoy
KÜTAHYA
 Himmet Erdoğmuş
 Kemal Kacar
MALATYA
 Şaban Erik
 Lûtfi Evliyaoğlu
 Hamit Fendoğlu
 İsmet İnönü
MANİSA
 Sami Binicioğlu
 Süleyman Çağlar
 Mithat Dülge
 Muammer Erten

Şevket Raşit Hatipoğlu
 Önel Sakar
MARAS
 Kemalî Bayazıt
 Hacı Ahmet Özsoy
 Vefik Piringcioğlu
 Hüseyin Yayıoğlu
MARDİN
 İbrahim Aysoy
 Rifat Baykal
 Seyfi Güneşan
 Nazmi Oğuz
MUĞLA
 Seyfi Sadi Penc.-p
MUŞ
 Kemal Aytaç
 Nermin Neftçi
NEVŞEHİR
 S. Hakkı Esatoğlu
 Ali Baran Numanoğlu

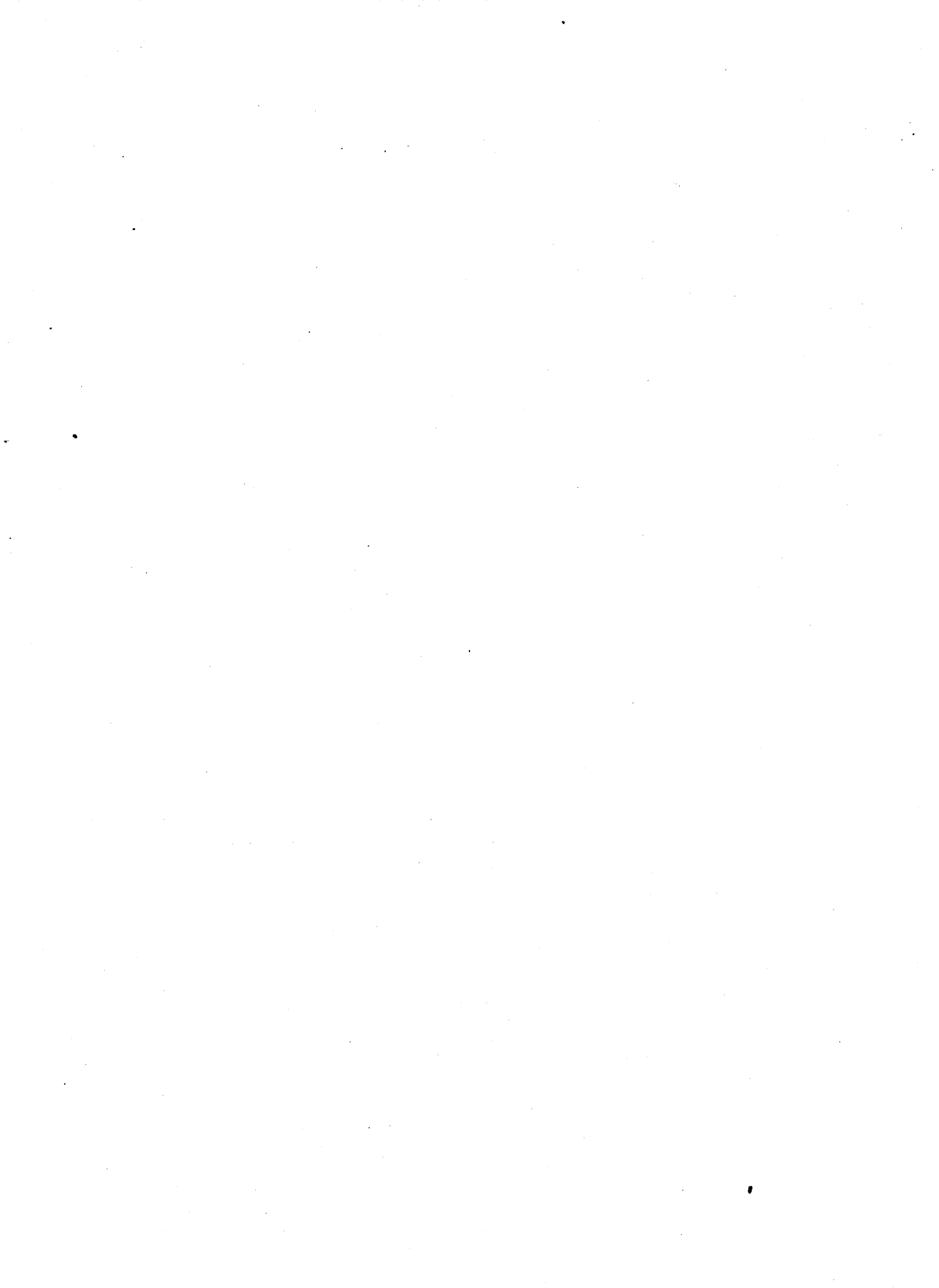
NIĞDE
 Haydar Özalp
 Ruhi Soyer
ORDU
 Raif Aybar
 Hamdi Mağden
 Arif Hikmet Onat
SAKARYA
 Ekrem Alican
 Nuri Bayar
 Hayrettin Uysal
SAMSUN
 Kâmrân Evliyaoğlu
 İlyas Kılıç
SIİRT
 Abdülhalim Aras
 Âdil Yaşa (İ.Ü.)
SİNOP
 Cemil Karahan
 Niyazi Özgüç

SİVAS
 Nihat Doğan
 Orhan Kabibay
 Kâzım Kangal
 Seyfi Kurtbek
 M. Kemal Palaoğlu
TEKİRDAĞ
 Halil Başol
 Kemal Nebioğlu
 Orhan Öztrak
TOKAT
 Fethi Alacalı
 Cevdet Aykan
TRABZON
 Ahmet Çebi
 Ekrem Dikmen
 Ömer Usta
 Ali Rıza Uzuner
URFA
 Halil Balkıs

Behice Hatko (Boran)
 Mahmut Çetin
UŞAK
 Ali Rıza Akbıykoğlu
VAN
 Mehmet Emin Erdinç
 Muslih Görentaş (İ. Ü.)
 M. Salih Yıldız
YOZGAT
 İsmail Hakkı Akdoğan
 Yusuf Ziya Bahadınh
 Celâl Sungur
 Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
 Talât Asal
 S. Ekmel Çetiner
 Bülent Ecevit
 Kenan Esengin
 Fevzi Fırat
 Kâmil Kurikoğlu

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Samsun	1
	—
Yekûn	6

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

83 NCÜ BİRLEŞİM

21 . 4 . 1969 Pazartesi

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL
KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK
İŞLER

× 1. — Silâhli Kuvvetlerde kadro dışı edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan malzemelerin satılması, devredilmesi veya hibe edilmesi ve eğitim görecek yabancı silâhli kuvvetler personeli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları. (1/505) (S. Sayısı : 842) [Dağıtma tarihi : 22 . 3 . 1969]

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL
GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞ-
TIRILAN İŞLER

1. — 22 Nisan 1962 tarihli ve 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun 77 nci maddesinin yeniden düzenlenmesine ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu. (1/540) S. Sayısı : 758) (Dağıtma tarihi : 17 . 12 . 1968)

2. — Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve genel tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İşleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/258; Cumhuriyet Senatosu 2/217) (S. Sayısı : 178 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

3. — Tütün, Tarım Satış Kooperatifleri ve Bölge Birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 18 arkadaşının, Tütün Tarım Satış Kooperatifleri ve Bölge Birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun teklifi ve Tarım, Gümrük ve Tekel, Maliye, Ticaret ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden

kurulu Geçici Komisyon raporu (1/208), (2/18) (S. Sayısı : 236 ve 236 ya 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI
VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA
GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Hakkâri Milletvekili Ali Karahan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/757) (S. Sayısı : 699) [Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1968]

2. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, evi olmyan köylü vatandaşlara ev yeri verilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet, Ticaret, İşleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/365) (S. Sayısı : 651) [Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1968]

3. — Petrol boru hattının kurulacak bir şirkete devredileceği ve bu şirket hisselerinin % 49 oranında özel kişilere satılması ve İPRAŞ ve A'PAŞ rafinerilerinin genişletilmesine izin verilmesi ve genel petrol politikamızın incelenmesi hususunda verilen önergeler ile Anayasanın 88 nci maddesi gereğince kurulan Millet Meclisi Araştırma Komisyonu raporu (10/6, 10/7, 10/8) (S. Sayısı : 619) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1968]

4. — 1076 sayılı Yedek subay ve yedek askerî memurlar Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâvesine dair 97 sayılı Kanuna geçici bir madde ilâve edilmesi hakkında kanun tasarısı, Millî Eğitim ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/295) (S. Sayısı : 759) [Dağıtma tarihi : 19 . 12 . 1968]

5. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil ve 9 arkadaşının Tababet ve Şuabatı sanatlarının tarzi ierasına dair 1219

sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet komisyonları raporları (2/140) (S. Sayısı : 90 a 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

6. — Yozgat Milletvekili Celâl Sungur'un, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet komisyonları raporları (2/131) (S. Sayısı : 170 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

7. — Hendek kazası Kemaliye mahallesi nüfusunda kayıtlı Mustafaoğlu 1329 doğumlu Faik Özer'in bakiye cezasının affı hakkında kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/244) (S. Sayısı : 172 ye 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

8. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in, Medeni Kanununun 253 nü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/346) (S. Sayısı : 173 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

9. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 nü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/348) (S. Sayısı : 174 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

10. — Siverek kazasının Dağbaşı Yukarı Modan köyü nüfusuna kayıtlı Hasanoğlu Hani'den doğma 1317 doğumlu Cuma Karakılıç (Özmodanlı) nın cezalarının affı hakkında kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/103) (S. Sayısı : 277 ye 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

11. — İzmir Milletvekili Ali Abdülsettar İksel'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/106) (S. Sayısı : 687 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

12. — Aydın Milletvekili Sinan Bosna'nın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/423) (S. Sayısı : 688 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

13. — İstanbul Milletvekili Çetin Altan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/769) (S. Sayısı : 690 a 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

14. — İstanbul Milletvekili Çetin Altan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/450) (S. Sayısı : 692 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

15. — İstanbul Milletvekili Çetin Altan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/549) (S. Sayısı : 689 a 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 9 . 1 . 1969]

16. — İstanbul Milletvekili Çetin Altan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu. (3/568) (S. Sayısı : 693 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 9 . 1 . 1969]

17. — Siirt Eski Milletvekili Süreyya Öner, Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12.3.1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1316 sayılı kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri (Millet Meclisi 5/4; Cumhuriyet Senatosu 4/66) (S. Sayısı : 20 ye 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 1 . 1969]

18. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 399 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 5/5; Cumhuriyet Senatosu 4/68) (S. Sayısı : 21 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 1 . 1969]

19. — Mardin Eski Milletvekili Talât Oğuz'un, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 4 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1494 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 5/6; Cumhu-

riyet Senatosu 4/69) (S. Sayısı : 19 a 2 nei ek)
[Dağıtma tarihi : 13 . 1 . 1969]

20. — İzmir Milletvekili İhsan Gürsan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 9 . 7 . 1965 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 3659 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 5/31; Cumhuriyet Senatosu 4/76) (S. Sayısı : 240 a 2 nei ek [Dağıtma tarihi : 13 . 1 . 1969]

21. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Vehbi Ersü ve 3 arkadaşının, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun, 22 . 5 . 1965 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2538 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 5/44; Cumhuriyet Senatosu 4/74) (S. Sayısı : 776) (Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1969)

22. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 25 nei maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/163) (S. Sayısı : 188 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

23. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonununun 12 . 5 . 1965 tarih ve 468 sayılı Kanununun 3 nü maddesi gereğince hazırladığı (1964, 1965, 1966 yıllarına ait) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetimi sonuçları hakkındaki raporlarına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu raporu (3/108, 122, 259, 267, 385, 436, 456, 469, 506, 519, 538, 544, 740, 796, 800, 813, 841, 847, 848, 866, 867) (Millet Meclisi S. Sayısı : 771; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1131) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1969)

24. — Edirne Milletvekili Nazmi Özogul ve 11 arkadaşının, subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı Kanuna ek 613 sayılı Kanunun geçici maddesine fıkralar ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu. (2/93) (S. Sayısı : 860) (Dağıtma tarihi : 15 . 4 . 1969)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Osman Saim Sarıgöllü ve 11 arkadaşının, Devlet Operası kuruluşu hakkında kanun teklifi ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/333, 2/199) (S. Sayısı : 273 ve 273 e 1 nei ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

× 2. — 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu kuruluşu hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, 1 maddenin kaldırılmasına ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair kanun tasarısı ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/332) (S. Sayısı : 274 ve 274 e 1 nei ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

3. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 10 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanun teklifi ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/8) (S. Sayısı : 275 ve 275 e 1 nei ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

4. — Serbest malî müşavirlik kanunu tasarısı ve Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/166) (S. Sayısı : 325 ve 325 e 1 nei ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

× 5. — Su ürünleri kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine, Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 10 arkadaşı ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci'nin, Su ürünleri kanunu teklifleri ve Gümrük ve Tekel, İçişleri, Ticaret, Maliye, Adalet, Tarım ve Plân komisyonlarından 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/190, 2/26, 2/42, 2/83) (S. Sayısı : 210 ve 210 a 1 nei ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 1 . 1968]

6. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Hasan Âli Türker ve 6 arkadaşının Tarım Bakanlığı Teşkilâtında çalışan hayvan sağlığı memurlarına ödenek verilmesine dair kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonlarından 8 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (2/561) (S. Sayısı : 561) [Dağıtma tarihi : 1 . 2 . 1968]

× 7. — Gümrük kanunu tasarısı ve Ticaret Sanayi, Millî Savunma, Ulaştırma, Adalet, Maliye, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/195) (S. Sayısı : 287 ve 287 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 8. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Dışişleri, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/69) (S. Sayısı : 330 ve 330 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 9. — Nüfus kanunu tasarısı ve Dışişleri Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/70) (S. Sayısı : 331 ve 331 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

10. — Çorum Milletvekili Ahmet Uysal ve 12 arkadaşının, Tarım Bakanlığının muhtelif kademelerinde hizmet gören bölge ziraat okulları meczunu personele mahrumiyet yeri ödeneği verilmesi hakkında kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonlarından 8 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (2/498) (S. Sayısı : 625) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 11. — Konut kanunu tasarısı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 13 arkadaşının, Konut kanunu teklifi ve Adalet, Ticaret, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/266, 2/17) (S. Sayısı : 435 ve 435 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1968]

× 12. — Kayseri Milletvekili Feyyaz Köksal ve 29 arkadaşının, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları kurulmasına ve 6235 ve 7303 sayılı kanunların yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar, Tarım, Bayındırlık, Adalet ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/413) (S. Sayısı : 448 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1968]

13. — Devlet İhale kanunu tasarısı, Ankara Milletvekili İsmail Rüşü Aksal ve 13 arkadaşı ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli eski Üyesi M. Ali Demir ve 9 arkadaşının, Devlet İhale kanunu teklifi ve Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoğlu'nun, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 66 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Sayıştay, Ticaret, İçişleri, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonlarından

seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/150, 2/31, 2/267) (S. Sayısı : 683) [Dağıtma tarihi : 6 . 4 . 1968]

× 14. — 2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısı ve İçişleri, Ticaret, Maliye, Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/394) (S. Sayısı : 700) [Dağıtma tarihi : 10 . 4 . 1968]

15. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 38 sayılı Anayasa Nizamını, Millî Güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/380) (S. Sayısı : 654) [Dağıtma tarihi : 20 . 2 . 1968]

16. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Ankara Milletvekili İlyas Seçkin'in, 15 Temmuz 1963 tarih ve 275 sayılı Kanunun 35 nci maddesinin bir fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma Komisyonu raporu (2/629) (S. Sayısı : 623 ve eki) [Dağıtma tarihi : 25 . 11 . 1968]

17. — Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuza'nın, 931 sayılı İş Kanununun 79 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma Komisyonu raporu (2/714) (S. Sayısı : 737 ve eki) [Dağıtma tarihi : 25 . 11 . 1968]

18. — Umumi Hıfzıssıhha Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/180) (S. Sayısı : 467 ve 467 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1968)

× 19. — Cezaların infazı sırasında ve infazdan sonraki korunmaya ait kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/113) (S. Sayısı : 135 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 20. — Kanun ve kararname icabı olarak 1960 yılı sonuna kadar Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri nezdinde tekevvün eden Hazine alacaklarının terkinin hakkında kanun tasarısı ve Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 279 a 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 21. — Toprak ve Su Kaynaklarının Geliştirme Birlikleri kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonları raporları (1/206) (S. Sayısı : 291 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29.11.1968)

22. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/176) (S. Sayısı : 300 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

23. — Emekli sandıklarıyla mâlûliyet, ihtiyarlık ve ölüm sigortaları kanunlarına hizmetlerinin birleştirilmesi hakkındaki Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Çalışma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/56) (S. Sayısı : 429 a 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 24. — 31 . 12 . 1969 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları. (1/203) (S. sayısı : 703 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29.11.1968)

× 25. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/204) (S. Sayısı : 712 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 26. — Bursa Milletvekili İbrahim Öktem ve 9 arkadaşının, Ankara'da Politeknik Fakültesi kurulması hakkında kanun teklifi. (2/22) (S. Sayısı : 743) (Dağıtma tarihi : 6 . 12 . 1968)

27. — Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun 22 . 3 . 1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair Kanununun 21 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve İçişleri ve Millî Eğitim komisyonları raporları (2/259) (S. Sayısı : 471 ve eki) (Dağıtma tarihi : 7.12.1968)

× 28. — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki Hazine bonolarının tahkimi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 748) [Dağıtma tarihi : 9 12 . 1968]

× 29. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve iki arkadaşının, 15 Mayıs 1957 tarih ve 6964 sayılı Ziraat Odaları Birliği Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerinin kaldırılmasına ve adı geçen kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi

(2/585) (S. Sayısı : 754) [Dağıtma tarihi : 10 . 12 . 1968]

30. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli eski Üyesi Mehmet Ali Demir ve 10 arkadaşı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 11 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Ticaret, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/75) (Millet Meclisi S. Sayısı : 132 ve eki) [Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968]

× 31. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 11 arkadaşının, 2834 sayılı Kanununun 21 nci maddesinin değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri hakkındaki Kanununun 19 ve 21 nci maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Tarım, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (2/16, 2/177) (Millet Meclisi S. Sayısı : 290 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

32. — Cumhuriyet Senatosu Başkanvekili Fikret Turhangil ve 4 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu memur ve iç hizmetler teşkilâtı kanunu teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/508) (Millet Meclisi S. Sayısı : 296 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

33. — 3530 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, bâzı maddelerinin kaldırılması ve bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununa ek 4047 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması, 6 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/153; 1/321) (Millet Meclisi S. Sayısı : 308 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

34. — Adana Milletvekili Turhan Dilligil'in, 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Turizm ve Tanıtma ve Plân komisyonları raporları (2/351) (Millet Meclisi S. Sayısı : 621 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

35. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'm, Dışişleri Bakanlığı teşkilâtı hakkındaki 3312 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Dışişleri ve

Plân komisyonları raporları (2/456) (Millet Meclisi S. Sayısı : 714 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

36. — Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 12 . 2 . 1963 tarihli 172 sayılı Kanunla değişik 69 ncu maddesinin (b) bendinin 3 ncu fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/523) (Millet Meclisi S. Sayısı : 755) [Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968]

37. — 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 97 sayılı Kanunla değişik 3 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/535) (Millet Meclisi S. Sayısı : 756) [Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968]

38. — Muş Milletvekili Kemal Aytaç'ın, Oğuz Bakırburç'un affı hakkında kanun teklifi (2/656) (S. Sayısı : 738) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1968]

39. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca ve 10 arkadaşının, Erzurum, Şenkaya Eski Ekrek köyü Öğretmeni Ziya Tan kızı Mübeccel Morkoç hakkında 4557 sayılı Kanunun (E) bendi gereğince meslekten ihracı hakkında Millî Eğitim Bakanlığınca verilen disiplin cezasının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/219) (S. Sayısı : 282 ve 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1968]

× 40. — Ankara Milletvekili Hasan Türkay ve 3 arkadaşının, İşçi Yardımlaşma Kurumu (IYAK) kanunu teklifi ve Ticaret, İmar ve İskân, Maliye, Çalışma, Adalet ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden müteşekkil Geçici Komisyon raporu. (2/614) (S. Sayısı : 762) [Dağıtma tarihi : 4 . 1 . 1969]

41. — Van Milletvekili Mehmet Emin Erdiğ ve 3 arkadaşının, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu hakkındaki 22 Ağustos 1961 tarihli ve 351 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin ilk fıkrası ile 28 nci maddesinin (a) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından 10 ar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/711) (S. Sayısı : 777) (Dağıtma tarihi : 21 . 1 . 1969)

42. — Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 172 nci maddesinin değiştirilmesi hakkın-

da kanun tasarısı ve İçişleri, Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından 4 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (1/562) (S. Sayısı : 778) (Dağıtma tarihi : 23 . 1 . 1969)

43. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırcı ve Erzurum Milletvekili İsmail Hakkı Yıldırım'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunun seçilmesi ve çalışma usullerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/757) (S. Sayısı : 783) (Dağıtma tarihi : 24 . 1 . 1969)

× 44. — Vakıflar Genel Müdürlüğü vazife ve teşkilâtı hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, bu kanuna bir fıkra ve ek maddelerle bazı geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/551) (S. Sayısı : 785) (Dağıtma tarihi : 25 . 1 . 1969)

× 45. — Emniyet Sandığı kanun tasarısı ve Maliye, Ticaret, Adalet ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/307) (S. Sayısı : 784) (Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1969)

46. — Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bazı fiiller hakkında 5 . 3 . 1962 tarih ve 38 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Bursa Milletvekili Ömer Öztürkmen ile Manisa Milletvekili Önel Şakar'ın, 38 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair ve Uşak Milletvekili M. Fahri Uğrasızoğlu'nun Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bazı fiiller hakkındaki 38 numaralı Kanunun yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna göre tutuklu ve Anayasa hükümlü bulunanların cezalarının affı hakkında kanun teklifleri ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları. (1/589, 2/657, 2/746) (S. Sayısı : 789) (Dağıtma tarihi : 29 . 1 . 1969)

47. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in kaçıncıların İş Kanunu kapsamına alınmasına dair kanun teklifi ile İstanbul Milletvekili Kaya Özdemir'in, 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı hükümler ilâve edilmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma Komisyonu raporu (2/745, 2/797) (S. Sayısı : 791) (Dağıtma tarihi : 3 . 2 . 1969)

48. — 654 sayılı Toplum zabıtası kurulması hakkında Kanunun 1 nci ve 3 ncu maddelerinin

değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/565) (S. Sayısı : 793) (Dağıtma tarihi : 4 . 2 . 1969)

49. — Jandarma Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve İçişleri komisyonları raporları (1/217) (S. Sayısı : 294 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

50. — Kayseri Milletvekili Mehmet Ateşoğlu'nun, 2739 sayılı Ulusal Bayram ve genel tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (C) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/288) (S. Sayısı : 309 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

51. — Uyuşturucu maddelerin murakabesi hakkındaki Kanunun 23 ve 28 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet, Tarım ve İçişleri komisyonları raporları (1/173) (S. Sayısı : 614 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

52. — Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/443) (S. Sayısı : 659 ve eki) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

53. — İzmir Milletvekili Hüsamettin Gümüşpala ve 21 arkadaşı, Kayseri Milletvekili Feyyaz Köksal ve 10 arkadaşı ile Ankara Milletvekilleri Ali Rıza Çetiner ve Zühtü Pehlivanlı'nın, Emekli Sandıkları ile Mâlûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları kanunlarına tabi işyerlerinde geçen hizmetlerin birleştirilmesi hakkındaki 228 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bir maddenin kaldırılmasına dair kanun teklifleri ve Çalışma, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 6 şar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/756, 2/620, 2/683) (S. Sayısı : 795) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1969)

54. — Ankara Milletvekili Kemal Bağcıoğlu'nun, Çalışma Bakanlığı Kuruluş ve görevleri hakkındaki 4841 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi ve bu kanuna yeni maddeler eklenmesi hakkında 864 sayılı Kanunun geçici maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Çalışma ve Plân komisyonlarından 6 şar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/690) (S. Sayısı : 798) (Dağıtma tarihi : 8 . 2 . 1969)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası kanun tasarısı ve Ticaret, Maliye ve Plân komisyonlarından 6 şar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/606) (S. Sayısı : 799) (Dağıtma tarihi : 8 . 2 . 1969)

56. — İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Tekinel'in, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ve 9 arkadaşının, 4 Teşrinievvel 1927 tarih ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 288 ve 290 nci maddelerinin değiştirilmesine dair, Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, 5464 sayılı Kanunla değiştirilen 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 8 nci ve 438 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/812, 2/147, 2/588, 2/589) (S. Sayısı : 816) (Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1969)

× 57. — Sermaye piyasasının tanzimi ve teşviki hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, Çalışma, Maliye, Adalet ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/346) (S. Sayısı : 819) (Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1969)

58. — İzmir Milletvekili Hüsamettin Gümüşpala'nın, 5434 sayılı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ile Kütahya Milletvekili Himmethan Erdoğan ve 6 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine iki bend ve bu kanuna geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonlarından seçilen 6 şar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/621, 2/682) (S. Sayısı : 820) (Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1969)

× 59. — Türkiye Elektrik Kurumu kanunu tasarısı ve Denizli Milletvekili Hüdaî Oral ve 24 arkadaşının teklifi ve Bayındırlık, İmar ve İskân, Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, İçişleri, Maliye, Tarım, Ulaştırma ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/294, 2/20) (S. Sayısı : 251 e ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1969)

60. — İzmir Milletvekili Hüsamettin Gümüşpala ile Sinop Milletvekili Mustafa Kaptan'ın 5616 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin (a), (c) fıkralarının değiştirilmesi hakkında kanun tek-

lifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonlarından seçilen 6 şar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/622) (S. Sayısı : 821) (Dağıtma tarihi : 17 . 2 . 1969)

× 61. — Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden dört muhrip satın alınması için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/235) (S. Sayısı : 832) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1969)

× 62. — Tahsis edildikleri gayelerde kullanılmalarına imkân veya lüzum kalmıyan harb sefinelerinin satılmasına yetki verilmesi hakkındaki 11 Temmuz 1963 tarihli ve 269 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Maliye, Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/241) (S. Sayısı : 833) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1969)

63. — 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ; 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin tadil ve eklerinin Adalet Bakanlığı bölümüne kadro eklenmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/503) (S. Sayısı : 835) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1969)

64. — Kayseri Milletvekili Ahmet Atıf Hacıpaşaoğlu'nun, kadro dolayısıyla açıkta kalanların açıkta geçirdikleri sürelerin kıdem ve emekliliklerine sayılmasına dair 1046 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/787) (S. Sayısı : 837) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1969)

65. — 3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 7368 sayılı Kanunla değişik 18 ve 27 nci maddeleriyle ek 2 ve 3 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ile Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun değişik 27 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Tarım, İçişleri, Adalet, Ticaret ve Plân komisyonları raporları. (1/355, 2/273) (S. Sayısı : 838) (Dağıtma tarihi : 14 . 3 . 1969)

66. — Edirne'nin Lalapaşa ilçesi, Çömlekçipınar köyü hane 1, cilt 5, sayfa 1 de nüfusa kayıtlı Osmanoğlu, Nazmiye'den doğma 22.1.1937 doğumlu Mehmet Yama ile aynı nüfusa kayıtlı

lı Emin kızı Fatma'dan doğma 1928 doğumlu Zehra Yama'nın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/759) (S. Sayısı : 839) [Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1969]

67. — Fazla fiyatla bilet satanların cezalandırılmaları hakkında kanun tasarısı ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/502) (S. Sayısı : 840) [Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1969]

68. — Salihli ilçesinin Eskicami mahallesi 1028 hanesinde naklen kaydedilen Ali Nacioğlu, Ayşe'den doğma 20 . 10 . 1945 doğumlu Kâmil Akman'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1028) (S. Sayısı : 843) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1969)

69. — Sakarya iline bağlı Akyazı kazasının Kanlıca köyü 48 hane, 34/67 cilt ve sayfa numarasında nüfusa kayıtlı Nuri oğlu, Selfinaz'dan doğma 1927 Şavşat doğumlu Mevlüt Balı ile Sakarya ilinin Erenler köyü 581 hane, 88/107 cilt ve sayfa numarasında nüfusa kayıtlı Nuri oğlu, Selfinaz'dan doğma 1939 Şavşat doğumlu Zekeriya Balı'nın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/942) (S. Sayısı : 844) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1969)

70. — Akyazı ilçesi merkez Yeniköyü hane 18, cilt 8, sayfa 125 te kayıtlı Hüseyinoğlu, Fatma'dan doğma 13 . 3 . 1940 doğumlu Kemal Uluköylü'nün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/768) (S. Sayısı : 845) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1969)

71. — Van'ın Gürpınar ilçesi Hoşap bucağı Işıkpınar köyü, hane 37, cilt 5, sayfa 52 de kayıtlı Necmettin oğlu Emine'den doğma 1 . 1 . 1947 doğumlu Nurettin Kahraman'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/957) (S. Sayısı : 846) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1969)

72. — Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin kaldırılması ve bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sivas Milletvekili Nazif Arslan, İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Tokinel, Aydın Milletvekili Reşat Özarda, Sivas Milletvekili Nazif Arslan, Cumhu-

riyet Senatosu İstanbul Üyesi Cemal Yıldırım, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Arslan Bora, Cumhuriyet Senatosu Maraş Üyesi Hilmi Soydan, Afyon Karahisar Milletvekili Mustafa Akalın, Aydın Milletvekili Reşat Özarda, Erzincan Milletvekili Âdil Sağıroğlu ve Kırklareli Milletvekili Mehmet Atagün'ün, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, bâzı maddelerinin kaldırılması ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu. (1/594, 2/225, 2/268, 2/381, 2/574, 2/605, 2/697, 2/713, 2/727, 2/749, 2/825) (S. Sayısı : 841) (Dağıtma tarihi : 26 . 3 . 1969)

73. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 nci maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/583) (S. Sayısı : 848) (Dağıtma tarihi : 26 . 3 . 1969)

74. — Cumhuriyet Senatosu Samsun Üyesi Refet Rendeçi'nin, 9 . 7 . 1945 tarihli, 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Çalışma ve Plân komisyonları raporları. (2/625) (S. Sayısı : 850) (Dağıtma tarihi : 7 . 4 . 1969)

75. — Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmırlı ve 26 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 16 . 7 . 1965 tarihli ve 672 sayılı Kanunla değiştirilen 118 nci maddesine 3 fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Sağ-

lık ve Sosyal Yardım, Çalışma ve Plân komisyonları raporları. (2/101) (S. Sayısı : 851) (Dağıtma tarihi : 8 . 4 . 1969)

76. — Isparta Milletvekili Ali İhsan Balım ve 3 arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtında çalışmakta olup hususiyet arz eden yer ve hizmetlerde görevlendirilen sağlık personeline ödenek verilmesini öngören 14 . 5 . 1964 tarihli, 472 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları. (2/386) (S. Sayısı : 853) (Dağıtma tarihi : 8 . 4 . 1969)

77. — Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları. (2/190) (S. Sayısı : 855) (Dağıtma tarihi : 8 . 4 . 1969)

78. — Menkul kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunu tasarısı ve Maliye, Adalet ve Plân komisyonlarından 5 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (1/404) (S. Sayısı : 857) [(Dağıtma tarihi : 11 . 4 . 1969)]

79. — Eskişehir Milletvekili İsmet Angı'nın, 24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/785) (S. Sayısı : 858) [Dağıtma tarihi : 14 . 4 . 1969]

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 848

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/583)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-777/9021

12 .12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 12 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve geçici madde ilâve edilmesine dair Kanun

GEREKÇESİ

224 sayılı Kanunun yürütülmesinde bâzı güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu meyanda :

Madde 1. — 224 sayılı Kanunun 15 nci maddesi ile hastaların muhtacolduğu ilâç ve tedavi vasıtalarının köylerde ve eczanesi bulunmayan yerlerde sağlık teşkilâtı veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczanelerce temin edileceği kabul edilmiş bulunmaktadır.

Ancak; 224 sayılı Kanunda bu eczanelerin ne suretle işletileceğine dair bir hüküm bulunmadığı gibi 209 sayılı Döner Sermaye Kanununda da bir atıf yapılmamıştır. Bilhassa Doğu - Anadolu'da ocakların serbest eczanelerin bulunduğu merkezlere uzaklığı, kışın şiddetli olması ve yolların kapanması gibi sebepler yüzünden ocaklarda muayene edilen hastalara yazılan reçetelerle ilâç temini güçlüklerini önlemek ve hastaların bulunduğu yere götürülmüş bulunan bakım ve tedavinin süratle yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kanunun 15 nci maddesinin ilişik şekilde tadiline zaruret hâsıl olmuştur.

Madde 2. — 20 nci maddeye göre sosyalleştirmenin kanunun neşri tarihinden itibaren en geç 15 yıl içinde bütün memlekete teşmil edileceği âmir ise de, 6 senelik tatbikatta elde edilen tecrübelerle göre bugünkü personel ve malî gücümüzle sağlık hizmetlerinin 1977 yılında bütün yurda teşmili mümkün olamayacaktır. Bu bakımdan gerekli yatırımlar başarılsa bile ihtiyaç bulunan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin 1977 yılına kadar mevcut ve açılacak olan yüksek ve orta dereceli meslek okullarından mezun olanlarla karşılanamayacağı gibi yeni sisteme uygun

personelin hizmet için eğitimi de tamamlanmadan tatbikat sahasının genişletilmesi hizmetten beklenen neticeyi elde etmemizi zorlaştıracaktır. Mahrumiyet bölgesi olan Doğu, Güney - Doğu ve Kuzey - Doğu Anadolu'da hizmete yeni başlanmış olduğundan Batı - Anadolu'ya doğru yayılmada personel ve mali gücümüzü zorlamadan imkânlarımızı göz önüne alarak daha uzun bir zamanda bütün yurttaki uygulamaların tamamlanması düşünülmüştür.

Madde 3. — 24 ncü maddede personelin mukavele ile üç yıl hizmete mecbur tutmakta olup yine tatbikattan personel temininde karşılaşılan zorlukların başında mukavele müddetinin üç sene olması, hizmet kabul etmek isteyen sağlık ve yardımcı sağlık personeline cazip gelmemekte ve bu yüzden personel mütereddit davranmakta, uzun müddet mukavele ile bağlanmaktansa hizmeti kabul etmemeyi tercih etmektedirler. Yapılan değişiklik ile, bu tereddüdün önlenileceği düşünülmüştür.

Madde 4. — Geçici madde ile de bu kanunun yürürlüğünden önce mukavele imzalamış ve halen mukaveleleri yürürlükte olan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin 24 ncü maddenin yeni hükümlerinden faydalanabilmeleri derpiş edilmiştir. 5 ve 6 ncı maddeler de kanunun yürürlüğüne ve yürütme merciine ait hükümleri taşımaktadır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal Yardım
Komisyonu
Esas No. : 1/583
Karar No. : 2

20 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15,20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair olan kanun tasarısı komisyonumuza ihvale olunmakla, ilgili bakanlıklar temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu:

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, maddelerin müzakeresine geçilmiş, birinci, ikinci, dördüncü, beşinci ve altıncı maddeler aynen kabul edilmiş, üçüncü madde ile değişikliğe tabi tutulan 24 ncü madde üzerinde Isparta Milletvekili Dr. Ali İhsan Balım tarafından yapılan teklif üzerine, dil yönünden madde yeniden redaksiyona tabi tutulması kabul edilmiş, yapılan bu değişiklikle tasarı komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu rapor sözcüsü		
İstanbul	Isparta	Aydın	Ankara
Prof. Dr. A. E. Birol	Dr. A. İ. Balım	K. Z. Öztürk	R. Ergüder
İstanbul	Konya	Tekirdağ	
O. N. Ulusay	S. S. Yücesoy	İ. Demir	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/583
Karar No. : 206

22 . 3 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Tasarı 224 sayılı Kanununun tatbikatındaki bâz güçlükleri bertaraf etmekte, bu suretle kanunun uygulamasını kolaylaştırıcı bir zemine oturtmaktadır. Ezcümle 15 nci maddedeki tadil, köylerde ve serbest eczanesi bulunmayan yerler için ilâç teminindeki zorluğu bertaraf edici bir şekil almada, 20 nci madde tadili ise, 5-6 yıllık tatbikat ve memleket gerçeklerinin bu kanunun tam tatbikinin mümkün olabilmesinin daha sonraki bir tarihe bırakılmasını sağlamakta, 24 ncü madde tadili de daha gerçekçi bir hüküm getirmektedir. Komisyonumuz Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun bu maddedeki değişikliğine uymuş. Ancak maddenin birinci fıkrasını açıklığa kavuşturmak ve ka-tiyet ifadesini sağlamak için (Sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifey başladıkları günden itibaren mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 1 yıldan az, 3 yıldan fazla olamaz) şeklinde, 5 nci fıkrasındaki (Terk edenler) ibaresini redaksiyon bakımından (Terk edenlerin) şeklinde değiştirmiştir.

Geçici maddedeki (Faidelenirler) kelimesinin de (Faydalanırlar) şeklinde değiştirerek kanun tasarısı bu değişik şekli ile kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Kütahya M. Erez	Başkan V. Kayseri F. Köksal	Sözcü Zonguldak K. D. Sungun	Kâtip Ordu Ş. Pehlivanoglu
Ankara O. Eren	Balıkesir S. Koç İmzada bulunamadı	Çanakkale Ş. İnan	Eskişehir M. İ. Anı
Giresun K. Bosuter	Gümüşane S. Ö. San	İstanbul N. Eroğan	İstanbul M. Güven
Konya M. N. Kalaycıoğlu İmzada bulunamadı	Niğde H. Özalp	Trabzan A. R. Uzuner	Uşak O. Dengiz

Hükümetin teklifi

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 224 sayılı Kanunun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 15. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği bölgelerde, hastaların muhtacolduğu ilâç ve tedavi vasıtaları köylerde ve serbest eczanesi bulunmayan yerlerde sağlık teşkilâtınca veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczaneler ve ecza dolapları tarafından 209 sayılı Kanun ve bununla ilgili yönetmelik hükümleri dâhilinde döner sermaye verilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kurumlara temin edilir. Bu eczane ve ecza dolapları ile teşekküller serbest meslek icra eden hekimlerin muayene ve tedavi ettikleri hastalara da ilâç satarlar.

MADDE 2. — Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin uygulanması 1982 yılına kadar bütün memlekete teşmil edilecek ve 19 ncü maddede yazılı teşekküllerde çalışan sağlık personeli de bu tarihten önce bu kanun hükümlerine tâbi olacaklardır.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Hükümetin teklifi

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifeye başladıkları günden itibaren asgari bir yıl hizmet etmeye ve bir yıllık mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 3 yıla kadar daha uzun müddetle yapılabilir.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukavelenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için fesih edilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenler mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl müddetle âmme sektöründe her hangi bir vazifeye tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl müddetle serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — 224 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan sağlık ve yardımcı sağlık

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifeye başladıkları günden itibaren asgari bir yıl hizmet etmeye ve bir yıllık mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 3 yıla kadar daha uzun müddetle yapılabilir.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukalenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için feshedilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenler mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler. Ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar, vazifeye başladıkları günden itibaren mukavele imzalamaya mecburdurlar.

Bu mukavele 1 yıldan az, 3 yıldan fazla olamaz.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukavelenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için fesih edilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenlerin mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — 224 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan sağlık ve yardımcı sağlık

Hükümetin teklifi

personeli de değişik 24 ncü madde hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 5. — Bu kanun yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu yürütmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

9 . 12 . 1968

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dincer
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

MADDE 5. — Tasarının beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanı V.
S. T. Müftüoğlu
Maliye Bakanı
C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı
I. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağlık ve Sosyal Yar. Bakanı
V. A. Özkan
Gümrük ve Tekel Bakanı
I. Tekin
Tarım Bakanı
B. Dağdaş

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

personeli de değişik 24 ncü madde hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ulaştırma Bakanı
S. Bilgiç
Çalışma Bakanı V.
S. Öztürk
Sanayi Bakanı
M. Turgut
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
R. Sevgin
Turizm ve Tanıtma Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
H. Menteseoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker